

Gazeta

UNIWERSYTET MEDYCZNY
IM. PIASTÓW ŚLĄSKICH WE WROCŁAWIU

Uczelniana

Miesięcznik informacyjny ♦ rok XIX ♦ nr 4 (186) kwiecień 2013 ♦ ISSN 1429-5822

Debata ogólnouczelniana na UMW

Od Redakcji

Władze naszej *Alma Mater* zorganizowały debatę ogólnouczelnianą, aby przedstawić społeczności akademickiej sytuację finansową, w tym kwestię finansowania dydaktyki oraz nauki Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu. Spotkanie dotyczące w szczególności zatrudnienia w naszej uczelni pracowników naukowych i inżynieryjno-technicznych, a także wykorzystania godzin ponadwymiarowych odbyło się 10 kwietnia br.

O wyzwaniach z jakimi musi zmierzyć się uczelnia oraz planach na najbliższą przyszłość opowiada w wywiadzie JM Rektor, prof. dr hab. Marek Ziętek.

Publikujemy także, długo oczekiwany ranking osiągnięć naukowych Katedr, Klinik i Zakładów naszej uczelni za 2011 rok.

W numerze m.in. o unikatowym zabiegu polegającym na wszczepieniu stentgraftu typu branch, który został przeprowadzony w Akademickim Szpitalu Klinicznym przy ul. Borowskiej.

Życzymy miłej lektury!

Redakcja

W numerze

- ♦ Debata ogólnouczelniana na UMW 1
- ♦ Druga strona medalu – rozmowa z prof. Markiem Ziętkiem, rektorem UMW 4
- ♦ Punktacja działalności naukowej jednostek 6
- ♦ Działanie przeciwnowotworowe owocystatyny pozyskanej z kurzych jaj 14
- ♦ Skomplikowana operacja w ASK 15
- ♦ Pierwszy doktorat dwóch uczelni na Wydziale Nauk o Zdrowiu 16
- ♦ Prof. dr hab. n. med. Józef Małolepszy – luminarz polskiej alergologii 18
- ♦ XV-lecie PTSS 20
- ♦ Błyszcz uśmiechem 21
- ♦ Moja Akademia (cz. 13) 22

Zdjęcie na okładce: Adam Zadrzywiliński

Debata ogólnouczelniana na UMW

10 kwietnia 2013 r. odbyła się debata ogólnouczelniana poświęcona zatrudnieniu w naszej Uczelni pracowników naukowych i inżynierijno-technicznych, a także wykorzystaniu godzin ponadwymiarowych. Wstępem do dyskusji były przygotowane przez władze uczelni prezentacje dotyczące informacji o kosztach związanych z zatrudnieniem na UMW, nadgodzinami oraz zmniejszaną liczebnością grup ćwiczeniowych.

JM Rektor poinformował, że tegoroczna dotacja statutowa z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa wyższego jest mniejsza w stosunku do roku ubiegłego, dlatego poszukiwanie źródeł finansowania należy oprzeć na środkach z Unii Europejskiej, Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz Narodowego Centrum Nauki. „Pojedynczy zakład nie ma szans na dofinansowanie, jednak aplikowanie w gronie kilku katedr, w konsorcjach międzywydziałowych czy też międzyuczelnianych we współpracy z przemysłem ma bardzo duże szanse na zdobycie dużych pieniędzy” – mówi prof. dr hab. Marek Ziętek.

„Koszty spowodowane zmniejszeniem liczebności studentów w grupie zwiększają koszty, które są nieuzasadnione, w związku z tym informuję, że w przyszłym roku żadna katedra nie będzie mogła zmniejszyć liczby studentów w grupie. Dzisiaj farmacja generuje najwyższe koszty – ponad 3 miliony złotych” – dodał Rektor.

Kwestor – mgr Elżbieta Urban przedstawiła podstawę prawną i szczegółowe dane finansowe uczelni za rok akademicki 2011/2012. Zwróciła uwagę na zmiany przepisów w podstawie prawnej. Najważniejszy przepis, który pojawił się w 2013 r. dla uczelni to rozporządzenie w sprawie szczegółowej gospodarki finansowej uczelni: „Dotychczas nie było obowiązku, żeby odrębnie rozliczać dotację dydaktyczną i przychody własne, teraz się to zmieniło, a to się wiąże się z tym, że podstawową kadre zatrudnienia musimy odnosić do źródła finansowania”. Wstępne podsumowanie wyniku finansowego uczelni wykazało, że z działalności dydaktycznej jest on ujemny. „Uczelnia musi przedsięwziąć działania, by zbilansować ten wynik: rozliczenia kosztów wg obszaru działalności, wyodrębnienie kosztów kształcenia

na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, analiza zatrudnienia pod kątem źródeł finansowania dydaktyki i nauki w szczególności pracowników inżynierijno- i naukowych-technicznych”.

Kanclerz przedstawił uczestnikom debaty plan poprawy zarządzania UMW. Uczelnia otrzymała dofinansowanie ze środków unijnych na projekt pn. „Zintegrowany System Zarządzania Uniwersyte-tem Medycznym we Wrocławiu”. Celem głównym projektu jest zwiększenie jakości i efektywności zarządzania Uczelnią w okresie realizacji projektu przez wdrożenie założeń Strategii Rozwoju Uczelni na lata 2009–2020. Mgr Artur Parafiński zaprezentował szczegóło-

we informacje dotyczące realizacji ww. projektu, który ma przyczynić się do zwiększenia efektywności zarządzania Uczelnią, przede wszystkim w obszarze procesu kształcenia.

Prorektor ds. Nauki skupił się w swoim przemówieniu na zagadnieniach związanych z zatrudnieniem w naszej Uczelni pracowników naukowych i inżynierjno-technicznych. Zmiany, jakie muszą zostać wprowadzone wynikają z kwestii prawnych, dlatego władze uczelni zwróciły się do kierowników katedr i klinik o weryfikację i uaktualnienie zakresów obowiązków pracowników UMW. Na podstawie weryfikacji okazało się, że drastycznie zwiększa się liczba pracowników dydaktycznych w grupie inżynierjno-technicznych oraz zmniejsza się liczba pracowników naukowych, a co za tym idzie – maleje liczba dotacji dla Uczelni. Prof. dr hab. Zygmunt Grzebieniak poprosił uczestników debaty o pomoc w odpowiedzi na pytanie: „jak dzielić środki na działalność naukową pomiędzy poszczególne katedry i zakłady?”, zaznaczając iż zostaną wzięte pod uwagę opinie i sugestie społeczności akademickiej.

Głos zabrał również Prorektor ds. Dydaktyki, który poruszył kwestie strat finansowych wynikających z działalności dydaktycznej. Prof. dr hab. Michał Jeleń zaprezentował m.in. analizę nadgodzin wykonywanych przez pracowników UMW oraz prognozy na kolejne lata.

Podczas debaty padło wiele uwag, propozycji do dalszego działania, ale także problemów do rozwiązania, przed którymi stoi uczelnia. Plany na najbliższą przyszłość to:

1. Weryfikacja i zmniejszenie liczby pracowników naukowo-technicznych i inżynierjno-technicznych oraz przypisanie ich do konkretnych zadań.
2. Weryfikacja zatrudnienia nauczycieli akademickich na potrzeby pensum dydaktycznego.
3. Zmniejszenie zatrudnienia administracji jako wynik analizy zatrudnienia PKOL.
4. Zaprzestanie obniżania liczebności grup.
5. Wprowadzenie systemu prowadzenia i rozliczania zajęć dydaktycznych prowadzonych przez pracowników naukowo-dydaktycznych w jednostce w tym samym czasie.

Reasumując, niezbędne jest przeprowadzenie wielu zmian na naszej *Alma Mater*.

(fot. A. Zadrzywlski)

Druga strona medalu

Rozmowa z prof. Markiem Ziętkiem, rektorem Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu

– Lista wydarzeń na Uniwersytecie Medycznym we Wrocławiu w ostatnich tygodniach jest imponująca. Jubileusz dziesięciolecia Akademickiego Szpitala Klinicznego, który znacząco zmniejszył ogromne zadłużenie, z długami skutecznie walczy drugi ze szpitali klinicznych. Otwarto nową siedzibę Wydziału Farmaceutycznego, rośnie Centrum Naukowej Informacji Medycznej, czyli biblioteka, wypiękniała spora część Starego Kampusu po dużym remoncie zabytkowych klinik, katedr i zakładów. Jest się z czego cieszyć?

– Na pierwszy rzut oka można powiedzieć, że jest się z czego cieszyć. Oczywiście, te osiągnięcia to efekt wieloletniej pracy wielu osób, aczkolwiek w ostatnim roku zapadły decyzje, które pozwoliły zamknąć pewne etapy inwestycyjne, a część inwestycji szczęśliwie sfinalizować.

Ale jest też druga strona medalu. Przyznam wprost: sytuacja finansowa Uczelni jest zła. Nie mam zamiaru popadać w skrajny pesymizm, po prostu patrzę realnie na budżet Uniwersytetu. Potrzebujemy kilkudziesięciu milionów złotych, aby dokończyć część inwestycji oraz je wyposażyć. Pozostały nam do uregulowania zobowiązania, różne korekty finansowe związane z budowlami i projektami, które prowadziliśmy.

– Na co dzisiaj najbardziej potrzebne są pieniądze?

– Nowa Farmacja została otwarta, ale żeby zakończyć całość projektu potrzebujemy jeszcze około 26 mln zł. Jest tam wiele korekt i niedoróbek. Poza tym mamy do zapłacenia kary, które na nas nakłada

instytucja przyznająca dofinansowanie, w sytuacji, kiedy zrobiliśmy coś złe. Między innymi za niewłaściwie przeprowadzone procedury przetargowe. W sumie może być to prawie 8 mln zł plus odsetki.

Trzeba znaleźć pieniądze na wyposażenie tych budynków w nowy sprzęt, bo kiedy widzi się, jak z dawnych obiektów farmacji przewożone są stare meble i urządzenia, to serce ściska. Jest też oczywiście część nowoczesnego sprzętu, ale chciałoby się mieć go więcej. Na razie nas na to nie stać. Powiedzmy, że te pieniądze są zabezpieczone w postaci budynków Wydziału Farmaceutycznego, które wystawiliśmy na sprzedaż. Kupców na razie nie ma, ale mamy nadzieję, że prędzej czy później się znajdą, gdy minie recesja na rynku nieruchomości.

Biblioteka szybko rośnie, ale łąda moment będziemy musieli znaleźć w swoim budżecie 30 mln zł na kontynuowanie budowy, a potem na wyposażenie obiektu.

Dużym problemem jest dokończenie budowy Centrum Klinicznego przy ul. Borowskiej. Konkretnie chodzi o 20 mln zł, jakie zadeklarował rektor Ryszard Andrzejak jako wkład własny Uczelni. To był ukłon w stronę ówczesnego Ministra Zdrowia, który wcale na to nie czekał. Można było powiedzieć, że dołożymy dwa miliony lub pięć milionów albo w ogóle, i że ostatnią część inwestycji, która ma tam powstać wybudujemy w ramach naszych możliwości finansowych.

Dzisiaj wiem, że ostatni budynek przy ul. Borowskiej na nasze potrzeby można wybudować za 6–7 mln zł, ale ponieważ w planie jest zadeklarowane 20 mln zł z budżetu Uczelni, to musimy tyle wydać. Bez tego wkładu plan finansowy nie zostanie zaakceptowany przez Ministerstwo Zdrowia.

Pieniądze na to miałyby pochodzić ze sprzedaży szpitala przy ul. Poniatowskiego. To był chybiony pomysł.

– Dlaczego w przypadku farmacji pomysł sprzedaży budynków był dobry, a w przypadku Poniatowskiego jest zły?

– Budynki Wydziału Farmaceutycznego są to w większości obiekty wolno stojące, wymagają remontu, ale są w nienajgorszym stanie technicznym, sprzedaż natomiast zabytkowych obiektów poszpitalnych jest bardzo trudna.

– Dzisiaj, kiedy rynek nieruchomości przechodzi załamanie łatwo stawiać takie zarzuty.

– Nieprawda, to nie o to chodzi. Kiedy planowano zbycie obiektów przy ul. Poniatowskiego, to od kilku lat stał już pusty dawny szpital woje-

wódzki przy pl. Jana Pawła II i nikt się nim nie interesował, pomimo że na początku XXI wieku branża budowlana i deweloperska kwitła. Do dzisiaj nie ma chętnych do jego kupna. Tak samo nikt się nie interesuje naszymi szpitalami. Trzeba byłoby zainwestować duże pieniądze w te obiekty. Nie można ich wyburzyć, ponieważ są pod opieką konserwatora zabytków. Co kilka tygodni publikujemy ogłoszenia w prasie ogólnopolskiej, rozmawiamy z pośrednikami, kilka razy obniżaliśmy już ceny. Bez skutku.

W przypadku ASK trzeba było szukać pomocy w Ministerstwie Zdrowia lub w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, tam szukać gwarancji finansowych na zakończenie budowy.

– W przypadku biblioteki oraz Nowej Farmacji już nie można było czekać. Z obecnej biblioteki przy ul. Parkowej Uczelnia musi się wyprowadzić, studenci Wydziału Farmaceutycznego jeździli na zajęcia po całym mieście. W tych przypadkach Uczelnia wzięła za duży rozmach w budowaniu?

– Niestety, tak. To, że musieliśmy budować bibliotekę czy farmację jest faktem. To nie są zmarnowane pieniądze, tylko planowanie tych inwestycji nie było najrozsądniejsze. Na całym świecie na jednego studenta przypada 20 metrów kwadratowych powierzchni ćwiczeniowo-dydaktycznej. Na Nowej Farmacji ta powierzchnia jest trzy razy większa. Rozmach budowy, szerokie korytarze, olbrzymi hol – to wszystko pięknie wygląda. Budynki powstały w systemie: „Zaprojektuj i wybuduj”.

Na ten rozmach zwracał uwagę każdy, kto pochylał się nad projektem Nowej Farmacji. Eksperti z Ministerstwa Zdrowia i innych resortów, którzy opiniowali inwestycję twierdzili, że obiekty są nieekonomicznie zaprojektowane i niestety mieli rację.

Już dzisiaj odczuwamy ciężar kosztów eksploatacji, które są półtora raza większe niż utrzymanie starych budynków. Te piękne, szerokie korytarze trzeba ogrzać. To przykład dużej niefrasobliwości w wydatkowaniu publicznych pieniędzy. Trzeba było

budować z mniejszym rozmachem, ale o tym należało zadecydować na etapie projektowania.

– Biblioteka to też przykład szastania pieniędzmi?

– Biblioteka jest niezbędna, ale to przykład innego rodzaju kłopotów, które zostały po poprzednim rektorze. Kiedy rozpoczynano budowę, liczone na to, że wkład własny Uczelni zostanie uzupełniony wkładem Ministerstwa Nauki. Takiego wsparcia nie otrzymaliśmy i już nie dostaniemy. Zostaliśmy z tym, że Ministerstwo Zdrowia przekaże jedynie 50 procent niezbędnych środków, natomiast na zakup wyposażenia nie uzyskamy nawet złotówki. Będzie brakowało około 30 mln zł.

– W sumie trzeba znaleźć kilkadziesiąt milionów złotych.

– Nie byłoby problemu, gdyby tych pieniędzy brakowało na wygodę, na dodatkowe – niekoniecznie potrzebne – luksusowe wyposażenie. Powie działoby się: „Trudno, rozkładamy wydatki w czasie, z pewnymi pomysłami trzeba poczekać”. Tymczasem pieniądze są potrzebne już teraz, ponieważ warunkują zakończenie tych inwestycji, ich wyposażenie i wprowadzenie tam pracowników oraz studentów.

Zdarzały się już sytuacje, że brakowało środków na jakieś zadania, ale dzisiaj bezwzględnie musimy znaleźć pieniądze. Ten problem sprawia mi o ból głowy. A gdyby jeszcze dołożyć wielomilionowe długie SPSK Nr 1, z którymi powoli sobie radzimy, to Uczelnia kwalifikowałaby się do zamknięcia ze względów finansowych.

W bieżącym roku i tak będziemy mieli deficyt finansowy. Jest to spowodowane różnymi kosztami związanymi z eksploatacją urządzeń oraz godzinami ponadwymiarowymi. Najbardziej wzrosły wydatki na Wydziale Farmaceutycznym, w którym zwiększono liczbę grup ćwiczeniowych. Koszt nadgodzin z tego tytułu sięgnie w tym roku ponad 3,5 mln zł. W mniejszym stopniu odnotowano wzrost wydatków na Wydziale Nauk o Zdrowiu oraz na Wydziale Lekarskim Kształcenia Podyplomowego.

– Jak Pan Profesor chce znaleźć pieniądze na najpilniejsze potrzeby?

– Ministerstwa nie dołożą nam środków na realizację żadnego z tych celów. Moim zadaniem dzisiaj jest możliwe odroczenie terminów wypłat pieniędzy. Udało się odroczyć o rok termin wniesienia naszego wkładu finansowego w wysokości 20 mln zł na zakończenie budowy Centrum Klinicznego przy ul. Borowskiej. Przełożyliśmy też termin wniesienia wkładu własnego w budowę biblioteki. Pierwotnie mieliśmy wydawać swoje pieniądze równolegle z Ministerstwem Zdrowia i w takiej samej wysokości: oni milion zł i my milion zł. Doszliśmy do porozumienia, że najpierw na realizację budowy zostaną przeznaczone pieniądze z Ministerstwa Zdrowia, a potem my będziemy próbowali znaleźć fundusze na dokończenie naszej części inwestycji.

Ponosimy dzisiaj konsekwencje złego gospodarowania w ostatnich trzech, czterech latach. W Uczelni oraz poza nią, podczas różnego rodzaju spotkań słyszę opinie, że mój poprzednik był świetnym gospodarzem, budował, inwestował, remontował, ale został niesprawiedliwie obwiniony o plagiat i dlatego musiał odejść z funkcji.

O sprawie plagiatu nie chcę się wypowiadać. Dla Uczelni sprawa jest zamknięta. Natomiast kiedy słyszę, jak dobrze zarządzał Uczelnią, to uważam, że są to pochwały wygaszane nie całkiem zasłużenie. Dobre gospodarowanie polega na tym, aby nie działać na wyrost, ale na miarę swoich możliwości.

Niespodzianek było sporo. Kiedy zostałem rektorem w 2011 r., sytuacja SPSK Nr 1 w dokumentach była znakomita, potem objawił się wielomilionowy dług. Poza tym Ministerstwo Zdrowia upomniało się o wyłożenie przez Uczelnię wkładu własnego na realizację Centrum Klinicznego.

Dzisiaj wiem, że łatwo rządzić w czasach prosperity, tak samo jak łatwo składać deklaracje na wyrost, albo ze świadomością, że ich konsekwencje poniosą następcy.

(fot. A. Zadrzywlski)

Punktacja działalności naukowej jednostek za 2011 r.

Szanowni Państwo!

Przekazuję ranking osiągnięć naukowych Katedr, Klinik i Zakładów naszej Uczelni za 2011 rok – klasyfikację ogólną, w odniesieniu do pracownika oraz IF.

Ranking powstał na podstawie danych przekazywanych przez jednostki Uczelni w celu kategoryzacji Wydziałów. Pozwoliło to odciążyć jednostki od dwukrotnego przekazywania informacji. Ze względu na złożoność, zakres tych danych, a także późne wejście w życie nowych przepisów regulujących proces kategoryzacji (nowelizacja rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 13 lipca 2012 r. w sprawie kryteriów i trybu przyznawania kategorii naukowej jednostkom naukowym ukazała się w lutym 2013 r. (Dz. U. poz. 877 oraz poz. 191 z 2013 r.)) – ranking ukazuje się dopiero teraz.

W porównaniu z wcześniejszymi latami obserwuje się pewną prawidłowość. W czołówce rankingu od lat znajdują się te same jednostki. Niestety, od wielu też lat te same jednostki kończą ranking. Są również przypadki, dla których 2011 rok był trochę słabszy od lat wcześniejszych. Na wszystkich Wydziałach obniżyła się średnia liczba punktów na pracownika, przyczyną jest wliczenie grupy pracowników inżynieryjno-technicznych. Zmiana wynika z nowelizacji przepisów rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 listopada 2010 r. w sprawie kryteriów i trybu przyznawania oraz rozliczania środków finansowych na naukę na finansowanie działalności statutowej (Dz. U. Nr 218, poz. 1438 z późn. zmianami).

Serdecznie gratuluję liderom rankingu i zachęcam pozostałych do zwiększenia swojej aktywności, w szczególności w ubieganiu się o finansowanie projektów naukowo-badawczych.

prof. dr hab. Zygmunt Grzebieniak, Prorektor ds. Nauki

WYDZIAŁ LEKARSKI

Lp.	Jednostka organizacyjna	Punktacja	Liczba pracowników	Punkty na pracownika	Wartość IF Impact Factor
1.	Katedra i Zakład Biochemii Lekarskiej	811	27	30,00	41,396
2.	Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Zawodowych i Nadciśnienia Tętniczego	583	24	24,29	38,687 +8,278*
3.	Katedra i Zakład Histologii i Embriologii	524	19	27,58	36,688
4.	Katedra i Zakład Patofizjologii	448	22	20,36	29,802
5.	Katedra i Zakład Patomorfologii	427	24	17,79	21,857
6.	Katedra i Zakład Farmakologii	334	23	14,52	18,498
7.	Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Geriatrii i Alergologii	329	18	18,28	13,437
8.	Katedra i Zakład Genetyki	327	12	27,25	18,585
9.	I Katedra Pediatrii, Klinika Pediatrii, Alergologii i Kardiologii	316	11	28,73	26,646 +6,318*
10.	Katedra i Klinika Anestezjologii i Intensywnej Terapii	277	18	15,39	12,423
11.	Katedra Medycyny Sądowej: Zakład Medycyny Sądowej, Zakład Prawa Medycznego	232	14	16,57	7,182
12.	Katedra i Klinika Reumatologii i Chorób Wewnętrznych	229	8	28,63	10,689
13.	Katedra i Zakład Fizjologii	221	12	18,42	15,597
14.	Katedra i Zakład Mikrobiologii	220	33	6,67	7,256
15.	I Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa	220	14	15,71	5,373
16.	Katedra i Zakład Immunologii Klinicznej	198	9	22,00	33,184
17.	II Katedra i Klinika Pediatrii, Gastroenterologii i Żywienia	181	7	25,86	8,889
18.	Samodzielna Pracownia Biofizyki Układu Nerwowego	180	3	60,00	16,183
19.	II Katedra i Klinika Ginekologii, Położnictwa i Neonatologii	167	20	8,35	8,498
20.	II Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej i Chirurgii Onkologicznej	165	7	23,57	6,068
21.	Katedra i Zakład Biofizyki	148	13	11,38	10,942
22.	Zakład Technik Molekularnych	145	9	16,11	7,715
23.	Katedra i Zakład Chemii i Immunochemii	143	11	13,00	10,553
24.	Katedra i Zakład Anatomii Prawidłowej	133	11	12,09	2,937
25.	Katedra Pedagogiki	110	4	27,50	0,000
26.	III Katedra i Klinika Pediatrii, Immunologii i Reumatologii Wieków Rozwojowego	99	7	14,14	6,158
27.	Katedra i Zakład Higieny	96	6	16,00	4,553
28.	Zakład Humanistycznych Nauk Lekarskich	91	6	15,17	0,000
29.	Katedra Medycyny Ratunkowej i Katastrof	86	10	8,60	0,000
30.	Katedra i Zakład Biologii i Parazytologii Lekarskiej	72	9	8,00	4,281
31.	I Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej, Gastroenterologicznej i Endokrynologicznej	18	9	2,00	0,000
		7530	420		

Średnia na Wydziale na 1 pracownika – 17,93

* 1 praca wielośrodkowa (kontrybutorska)

WYDZIAŁ LEKARSKO-STOMATOLOGICZNY

Lp.	Jednostka organizacyjna	Punktacja	Liczba pracowników	Punkty na pracownika	Wartość IF Impact Factor
1.	Katedra i Zakład Ortopedii Szczękowej i Ortodoncji	398	14	28,43	11,137
2.	Katedra i Zakład Stomatologii Zachowawczej i Dziecięcej	173	23	7,52	1,308
3.	Katedra i Zakład Protetyki Stomatologicznej	134	19	7,05	0,176
4.	Katedra i Zakład Periodontologii	122	9	13,56	0,352
5.	Zakład Anatomii Stomatologicznej	112	3	37,33	1,016
6.	Katedra i Zakład Chirurgii Stomatologicznej	104	10	10,40	2,748
7.	Klinika Chirurgii Plastycznej	101	2	50,50	3,164
8.	Zakład Otolaryngologii	90	3	30,00	0,847
9.	Klinika Chirurgii Małoinwazyjnej i Proktologicznej	68	2	34,00	2,510
10.	Katedra i Klinika Chirurgii Szczękowo-Twarzowej	45	7	6,43	0,000
11.	Zakład Chirurgii Eksperymentalnej i Badania Biomateriałów	38	8	4,75	0,000
		1385	100		

Średnia na Wydziale na 1 pracownika – 13,85

WYDZIAŁ LEKARSKI KSZTAŁCENIA PODYPŁOMOWEGO

Lp.	Jednostka organizacyjna	Punktacja	Liczba pracowników	Punkty na pracownika	Wartość IF Impact Factor
1.	Katedra i Klinika Dermatologii, Wenerologii i Alergologii	972	19	51,16	56,201
2.	Katedra i Klinika Hematologii, Nowotworów Krwi i Transplantacji Szpiku	592	16	37,00	41,938
3.	Katedra i Klinika Transplantacji Szpiku, Onkologii i Hematologii Dziecięcej	535	18	29,72	63,56
4.	Katedra i Klinika Psychiatrii	533	23	23,17	44,427
5.	Katedra i Klinika Nefrologii i Medycyny Transplantacyjnej	428	13	32,92	26,711 +42,370*
6.	Katedra i Klinika Chirurgii Naczyniowej, Ogólnej i Transplantacyjnej	416	14	29,71	22,823
7.	Katedra i Zakład Medycyny Rodzinnej	411	10	41,10	3,215
8.	Katedra i Klinika Endokrynologii, Diabetologii i Leczenia Izotopami	402	16	25,13	25,338
9.	Katedra i Klinika Gastroenterologii i Hepatologii	353	12	29,42	28,595
10.	Katedra i Klinika Nefrologii Pediatrycznej	342	12	28,50	24,132
11.	Katedra i Klinika Chorób Zakaźnych, Chorób Wątroby i Nabytych Niedoborów Odpornościowych	323	13	24,85	20,765 +8,074*
12.	Katedra i Klinika Kardiologii	305	13	23,46	23,834
13.	Katedra Onkologii i Klinika Onkologii Ginekologicznej	282	18	15,67	12,791
14.	Katedra i Klinika Endokrynologii i Diabetologii Wieków Rozwojowych	231	9	25,67	8,369 +45,092*
15.	Katedra i Zakład Radiologii	214	13	16,46	13,152
16.	Katedra i Klinika Pulmonologii i Nowotworów Płuc	212	12	17,67	10,260
17.	Katedra i Klinika Neurologii	201	18	11,17	10,255
18.	Katedra i Klinika Okulistyki	188	10	18,80	6,767
19.	Katedra i Klinika Chirurgii Przewodu Pokarmowego i Chirurgii Ogólnej	181	12	15,08	0,946
20.	Katedra i Zakład Medycyny Społecznej	177	4	44,25	13,866 +38,278*
21.	Katedra i Klinika Chirurgii i Urologii Dziecięcej	169	5	33,80	8,894
22.	Katedra i Klinika Chirurgii Urazowej i Chirurgii Ręki	157	6	26,17	6,675
23.	Katedra i Klinika Angiologii, Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii	152	11	13,82	9,105
24.	Katedra i Klinika Pediatrii i Chorób Infekcyjnych	150	9	16,67	5,119
25.	Katedra i Klinika Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu	145	9	16,11	1,312
26.	Katedra i Klinika Otolaryngologii, Chirurgii Głowy i Szyi	123	11	11,18	1,621
27.	Katedra i Klinika Chirurgii Serca	121	7	17,29	6,522
28.	Katedra i Klinika Urologii i Onkologii Urologicznej	108	6	18,00	6,890
29.	Katedra i Klinika Neurochirurgii	97	7	13,86	2,019
30.	Katedra i Klinika Chirurgii Klatki Piersiowej	55	5	11,00	0,377
		8575	351		

Średnia na Wydziale na 1 pracownika – 24,43

* prace wieloosrodkowe („kontrybutorskie”)

WYDZIAŁ FARMACEUTYCZNY z ODDZIAŁEM ANALITYKI MEDYCZNEJ

Lp.	Jednostka organizacyjna	Punktacja	Liczba pracowników	Punkty na pracownika	Wartość IF Impact Factor
1.	Katedra i Zakład Bromatologii i Dietetyki	357	10	35,70	18,511 +38,278*
2.	Katedra i Zakład Technologii Postaci Leku	263	22	11,95	4,622
3.	Katedra i Zakład Podstaw Nauk Medycznych	223	7	31,86	11,430
4.	Katedra i Zakład Chemii Nieorganicznej	208	15	13,87	17,782
5.	Katedra i Zakład Chemii Leków	194	15	12,93	3,346
6.	Katedra i Zakład Biologii i Botaniki Farmaceutycznej	186	15	12,40	15,653
7.	Katedra i Zakład Chemii Organicznej	162	12	13,50	11,738
8.	Zakład Biomedycznych Analiz Środowiskowych	162	8	20,25	12,952
9.	Katedra i Zakład Farmakologii Klinicznej	158	8	19,75	6,218
10.	Katedra i Zakład Chemii Fizycznej	154	10	15,40	10,080
11.	Katedra i Zakład Toksykologii	130	9	14,44	9,906
12.	Katedra i Zakład Analityki Medycznej	106	8	13,25	8,630
13.	Zakład Humanistycznych Nauk Wydziału Farmaceutycznego oraz Muzeum Farmacji	87	8	10,88	0,000
14.	Katedra i Zakład Chemii Analitycznej	87	9	9,67	5,244
15.	Katedra i Zakład Biochemii Farmaceutycznej	88	14	6,29	2,799
16.	Katedra i Zakład Farmakognozji	63	10	6,30	1,683
17.	Katedra i Zakład Technologii Leków	22	8	2,75	0,663
18.	Zakład Praktycznej Nauki Zawodu – Analityka	21	5	4,20	0,000
19.	Zakład Farmacji Przemysłowej	–	0	–	–
		2671	194		

Średnia na Wydziale na 1 pracownika – 13,84

* prace wieloosrodkowe („kontrybutorskie”)

WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU

Lp.	Jednostka organizacyjna	Punktacja	Liczba pracowników	Punkty na pracownika	Wartość IF Impact Factor
1.	Klinika Chorób Serca	733	10	73,30	160,634 +53,298*
2.	Katedra Pielęgniarstwa Klinicznego	346	21	16,48	12,529 +106,596*
3.	Katedra Fizjoterapii	291	11	26,45	0,763
4.	Katedra Zdrowia Publicznego	263	30	8,77	3,814 +53,298*
5.	Zakład Dietetyki	167	4	41,75	11,555 +38,278*
6.	Zakład Ratownictwa Medycznego	147	3	49,00	9,309
7.	Katedra Ginekologii i Położnictwa	129	12	10,75	2,941
8.	Zakład Nauk Podstawowych	121	6	20,17	0,807
9.	Katedra Pielęgniarstwa Pediatricznego	91	6	15,17	2,959
10.	Studium Kształcenia Podyplomowego	3	0	–	0,000
11.	Zakład Nauki Zawodu	0	1	0,00	0,000
		2291	104		

Średnia na Wydziale na 1 pracownika – 22,03

* prace wieloosrodkowe („kontrybutorskie”)

ZESTAWIENIE ZBIORCZE

Lp.	Jednostka organizacyjna	Punktacja	Liczba pracowników	Punkty na pracownika
1.	WYDZIAŁ LEKARSKI KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO	8575	351	24,43
2.	WYDZIAŁ LEKARSKI	7530	420	17,93
3.	WYDZIAŁ FARMACEUTYCZNY z ODDZIAŁEM ANALITYKI MEDYCZNEJ	2671	193	13,84
4.	WYDZIAŁ LEKARSKO-STOMATOLOGICZNY	1385	100	13,85
5.	WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU	2291	104	22,03
	OGÓŁEM	22 452	1168	

Średnia w Uczelni na 1 pracownika – 19,22

Ranking na podstawie liczby punktów przypadającej na pracownika

WYDZIAŁ LEKARSKI

Lp.	Jednostka organizacyjna	Punktacja	Liczba pracowników	Punkty na pracownika	Wartość IF Impact Factor
1.	Samodzielna Pracownia Biofizyki Układu Nerwowego	180	3	60,00	16,183
2.	Katedra i Zakład Biochemii Lekarskiej	811	27	30,00	41,396
3.	I Katedra Pediatrii, Klinika Pediatrii, Alergologii i Kardiologii	316	11	28,73	26,646 +6,318*
4.	Katedra i Klinika Reumatologii i Chorób Wewnętrznych	229	8	28,63	10,689
5.	Katedra i Zakład Histologii i Embriologii	524	19	27,58	36,688
6.	Katedra Pedagogiki	110	4	27,50	0,000
7.	Katedra i Zakład Genetyki	327	12	27,25	18,585
8.	II Katedra i Klinika Pediatrii, Gastroenterologii i Żywienia	181	7	25,86	8,889
9.	Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Zawodowych i Nadciśnienia Tętniczego	583	24	24,29	38,687 +8,278*
10.	II Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej i Chirurgii Onkologicznej	165	7	23,57	6,068
11.	Katedra i Zakład Immunologii Klinicznej	198	9	22,00	33,184
12.	Katedra i Zakład Patofizjologii	448	22	20,36	29,802
13.	Katedra i Zakład Fizjologii	221	12	18,42	15,597
14.	Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Geriatrii i Alergologii	329	18	18,28	13,437
15.	Katedra i Zakład Patomorfologii	427	24	17,79	21,857
16.	Katedra Medycyny Sądowej: Zakład Medycyny Sądowej, Zakład Prawa Medycznego	232	14	16,57	7,182
17.	Zakład Technik Molekularnych	145	9	16,11	7,715
18.	Katedra i Zakład Higieny	96	6	16,00	4,553
19.	I Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa	220	14	15,71	5,373
20.	Katedra i Klinika Anestezjologii i Intensywnej Terapii	277	18	15,39	12,423
21.	Zakład Humanistycznych Nauk Lekarskich	91	6	15,17	0,000
22.	Katedra i Zakład Farmakologii	334	23	14,52	18,498
23.	III Katedra i Klinika Pediatrii, Immunologii i Reumatologii Wieków Rozwojowego	99	7	14,14	6,158
24.	Katedra i Zakład Chemii i Immunochemii	143	11	13,00	10,553
25.	Katedra i Zakład Anatomii Prawidłowej	133	11	12,09	2,937
26.	Katedra i Zakład Biofizyki	148	13	11,38	10,942
27.	Katedra Medycyny Ratunkowej i Katastrof	86	10	8,60	0,000
28.	II Katedra i Klinika Ginekologii, Położnictwa i Neonatologii	167	20	8,35	8,498
29.	Katedra i Zakład Biologii i Parazytologii Lekarskiej	72	9	8,00	4,281
30.	Katedra i Zakład Mikrobiologii	220	33	6,67	7,256
31.	I Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej, Gastroenterologicznej i Endokrynologicznej	18	9	2,00	0,000
		7530	420		

Średnia na Wydziale na 1 pracownika – 17,93

* 1 praca wielośrodkowa (kontrybutorska)

WYDZIAŁ LEKARSKO-STOMATOLOGICZNY

Lp.	Jednostka organizacyjna	Punktacja	Liczba pracowników	Punkty na pracownika	Wartość IF Impact Factor
1.	Klinika Chirurgii Plastycznej	101	2	50,50	3,164
2.	Zakład Anatomii Stomatologicznej	112	3	37,33	1,016
3.	Klinika Chirurgii Małoinwazyjnej i Proktologicznej	68	2	34,00	2,510
4.	Zakład Otolaryngologii	90	3	30,00	0,847
5.	Katedra i Zakład Ortopedii Szcękowej i Ortodoncji	398	14	28,43	11,137
6.	Katedra i Zakład Periodontologii	122	9	13,56	0,352
7.	Katedra i Zakład Chirurgii Stomatologicznej	104	10	10,40	2,748
8.	Katedra i Zakład Stomatologii Zachowawczej i Dziecięcej	173	23	7,52	1,308
9.	Katedra i Zakład Protetyki Stomatologicznej	134	19	7,05	0,176
10.	Katedra i Klinika Chirurgii Szcękowo-Twarzowej	45	7	6,43	0,000
11.	Zakład Chirurgii Eksperymentalnej i Badania Biomateriałów	38	8	4,75	0,000
		1385	100		

Średnia na Wydziale na 1 pracownika – 13,85

WYDZIAŁ LEKARSKI KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO

Lp.	Jednostka organizacyjna	Punktacja	Liczba pracowników	Punkty na pracownika	Wartość IF Impact Factor
1.	Katedra i Klinika Dermatologii, Wenerologii i Alergologii	972	19	51,16	56,201
2.	Katedra i Zakład Medycyny Społecznej	177	4	44,25	13,866 +38,278*
3.	Katedra i Zakład Medycyny Rodzinnej	411	10	41,10	3,215
4.	Katedra i Klinika Hematologii, Nowotworów Krwi i Transplantacji Szpiku	592	16	37,00	41,938
5.	Katedra i Klinika Chirurgii i Urologii Dziecięcej	169	5	33,80	8,894
6.	Katedra i Klinika Nefrologii i Medycyny Transplantacyjnej	428	13	32,92	26,711+4 2,370*
7.	Katedra i Klinika Transplantacji Szpiku, Onkologii i Hematologii Dziecięcej	535	18	29,72	63,56
8.	Katedra i Klinika Chirurgii Naczyniowej, Ogólnej i Transplantacyjnej	416	14	29,71	22,823
9.	Katedra i Klinika Gastroenterologii i Hepatologii	353	12	29,42	28,595
10.	Katedra i Klinika Nefrologii Pediatricznej	342	12	28,50	24,132
11.	Katedra i Klinika Chirurgii Urazowej i Chirurgii Ręki	157	6	26,17	6,675
12.	Katedra i Klinika Endokrynologii i Diabetologii Wieku Rozwojowego	231	9	25,67	8,369 +45,092*
13.	Katedra i Klinika Endokrynologii, Diabetologii i Leczenia Izotopami	402	16	25,13	25,338
14.	Katedra i Klinika Chorób Zakaźnych, Chorób Wątroby i Nabytych Niedoborów Odpornościowych	323	13	24,85	20,765 +8,074*
15.	Katedra i Klinika Kardiologii	305	13	23,46	23,834
16.	Katedra i Klinika Psychiatrii	533	23	23,17	44,427
17.	Katedra i Klinika Okulistyki	188	10	18,80	6,767
18.	Katedra i Klinika Urologii i Onkologii Urologicznej	108	6	18,00	6,890
19.	Katedra i Klinika Pulmonologii i Nowotworów Płuc	212	12	17,67	10,26
20.	Katedra i Klinika Chirurgii Serca	121	7	17,29	6,522
21.	Katedra i Klinika Pediatrii i Chorób Infekcyjnych	150	9	16,67	5,119
22.	Katedra i Zakład Radiologii	214	13	16,46	13,152
23.	Katedra i Klinika Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu	145	9	16,11	1,312
24.	Katedra Onkologii i Klinika Onkologii Ginekologicznej	282	18	15,67	12,791
25.	Katedra i Klinika Chirurgii Przewodu Pokarmowego i Chirurgii Ogólnej	181	12	15,08	0,946
26.	Katedra i Klinika Neurochirurgii	97	7	13,86	2,019
27.	Katedra i Klinika Angiologii, Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii	152	11	13,82	9,105
28.	Katedra i Klinika Otolaryngologii, Chirurgii Głowy i Szyi	123	11	11,18	1,621
29.	Katedra i Klinika Neurologii	201	18	11,17	10,255
30.	Katedra i Klinika Chirurgii Klatki Piersiowej	55	5	11,00	0,377
		8575	351		

Średnia na Wydziale na 1 pracownika – 24,43

* prace wielośrodkowe („kontrybutorskie”)

WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU

Lp.	Jednostka organizacyjna	Punktacja	Liczba pracowników	Punkty na pracownika	Wartość IF Impact Factor
1.	Klinika Chorób Serca	733	10	73,30	160,634 +53,298*
2.	Zakład Ratownictwa Medycznego	147	3	49,00	9,309
3.	Zakład Dietetyki	167	4	41,75	11,555 +38,278*
4.	Katedra Fizjoterapii	291	11	26,45	0,763
5.	Zakład Nauk Podstawowych	121	6	20,17	0,807
6.	Katedra Pielęgniarstwa Klinicznego	346	21	16,48	12,529 +106,596*
7.	Katedra Pielęgniarstwa Pediatricznego	91	6	15,17	2,959
8.	Katedra Ginekologii i Położnictwa	129	12	10,75	2,941
9.	Katedra Zdrowia Publicznego	263	30	8,77	3,814 +53,298*
10.	Studium Kształcenia Podyplomowego	3	0	–	0,000
11.	Zakład Nauki Zawodu	–	1	–	0,000
		2291	104		

Średnia na Wydziale na 1 pracownika – 22,03

* prace wielośrodkowe („kontrybutorskie”)

WYDZIAŁ FARMACEUTYCZNY z ODDZIAŁEM ANALITYKI MEDYCZNEJ

Lp.	Jednostka organizacyjna	Punktacja	Liczba pracowników	Punkty na pracownika	Wartość IF <i>Impact Factor</i>
1.	Katedra i Zakład Bromatologii i Dietetyki	357	10	35,70	18,511 +38,278*
2.	Katedra i Zakład Podstaw Nauk Medycznych	223	7	31,86	11,430
3.	Zakład Biomedycznych Analiz Środowiskowych	162	8	20,25	12,952
4.	Katedra i Zakład Farmakologii Klinicznej	158	8	19,75	6,218
5.	Katedra i Zakład Chemii Fizycznej	154	10	15,40	10,080
6.	Katedra i Zakład Toksykologii	130	9	14,44	9,906
7.	Katedra i Zakład Chemii Nieorganicznej	208	15	13,87	17,782
8.	Katedra i Zakład Chemii Organicznej	162	12	13,50	11,738
9.	Katedra i Zakład Analityki Medycznej	106	8	13,25	8,630
10.	Katedra i Zakład Chemii Leków	194	15	12,93	3,346
11.	Katedra i Zakład Biologii i Botaniki Farmaceutycznej	186	15	12,40	15,653
12.	Katedra i Zakład Technologii Postaci Leku	263	22	11,95	4,622
13.	Zakład Humanistycznych Nauk Wydziału Farmaceutycznego oraz Muzeum Farmacji	87	8	10,88	0,000
14.	Katedra i Zakład Chemii Analitycznej	87	9	9,67	5,244
15.	Katedra i Zakład Farmakognozji	63	10	6,30	1,683
16.	Katedra i Zakład Biochemii Farmaceutycznej	88	14	6,29	2,799
17.	Zakład Praktycznej Nauki Zawodu – Analityka	21	5	4,20	0,000
18.	Katedra i Zakład Technologii Leków	22	8	2,75	0,663
19.	Zakład Farmacji Przemysłowej	–	0	–	0,000
		2671	194		

Średnia na Wydziale na 1 pracownika – 13,84

* prace wielośrodkowe („kontrybutorskie”)

Ranking na podstawie wartości *Impact Factor*

WYDZIAŁ FARMACEUTYCZNY z ODDZIAŁEM ANALITYKI MEDYCZNEJ

Lp.	Jednostka organizacyjna	Punktacja	Liczba pracowników	Punkty na pracownika	Wartość IF <i>Impact Factor</i>
1.	Katedra i Zakład Bromatologii i Dietetyki	357	10	35,70	18,511 +38,278*
2.	Katedra i Zakład Chemii Nieorganicznej	208	15	13,87	17,782
3.	Katedra i Zakład Biologii i Botaniki Farmaceutycznej	186	15	12,40	15,653
4.	Zakład Biomedycznych Analiz Środowiskowych	162	8	20,25	12,952
5.	Katedra i Zakład Chemii Organicznej	162	12	13,50	11,738
6.	Katedra i Zakład Podstaw Nauk Medycznych	223	7	31,86	11,430
7.	Katedra i Zakład Chemii Fizycznej	154	10	15,40	10,080
8.	Katedra i Zakład Toksykologii	130	9	14,44	9,906
9.	Katedra i Zakład Analityki Medycznej	106	8	13,25	8,630
10.	Katedra i Zakład Farmakologii Klinicznej	158	8	19,75	6,218
11.	Katedra i Zakład Chemii Analitycznej	87	9	9,67	5,244
12.	Katedra i Zakład Technologii Postaci Leku	263	22	11,95	4,622
13.	Katedra i Zakład Chemii Leków	194	15	12,93	3,346
14.	Katedra i Zakład Biochemii Farmaceutycznej	88	14	6,29	2,799
15.	Katedra i Zakład Farmakognozji	63	10	6,30	1,683
16.	Katedra i Zakład Technologii Leków	22	8	2,75	0,663
17.	Zakład Humanistycznych Nauk Wydziału Farmaceutycznego oraz Muzeum Farmacji	87	8	10,88	0,000
18.	Zakład Praktycznej Nauki Zawodu – Analityka	21	5	4,20	0,000
19.	Zakład Farmacji Przemysłowej	–	0	–	0,000
		2671	194		

Średnia na Wydziale na 1 pracownika – 13,84

* prace wielośrodkowe („kontrybutorskie”)

WYDZIAŁ LEKARSKI

Lp.	Jednostka organizacyjna	Punktacja	Liczba pracowników	Punkty na pracownika	Wartość IF Impact Factor
1.	Katedra i Zakład Biochemii Lekarskiej	811	27	30,00	41,396
2.	Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Zawodowych i Nadciśnienia Tętniczego	583	24	24,29	38,687 +8,278*
3.	Katedra i Zakład Histologii i Embriologii	524	19	27,58	36,688
4.	Katedra i Zakład Immunologii Klinicznej	198	9	22,00	33,184
5.	Katedra i Zakład Patofizjologii	448	22	20,36	29,802
6.	I Katedra Pediatrii, Klinika Pediatrii, Alergologii i Kardiologii	316	11	28,73	26,646 +6,318*
7.	Katedra i Zakład Patomorfologii	427	24	17,79	21,857
8.	Katedra i Zakład Genetyki	327	12	27,25	18,585
9.	Katedra i Zakład Farmakologii	334	23	14,52	18,498
10.	Samodzielna Pracownia Biofizyki Układu Nerwowego	180	3	60,00	16,183
11.	Katedra i Zakład Fizjologii	221	12	18,42	15,597
12.	Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Geriatrii i Alergologii	329	18	18,28	13,437
13.	Katedra i Klinika Anestezjologii i Intensywnej Terapii	277	18	15,39	12,423
14.	Katedra i Zakład Biofizyki	148	13	11,38	10,942
15.	Katedra i Klinika Reumatologii i Chorób Wewnętrznych	229	8	28,63	10,689
16.	Katedra i Zakład Chemii i Immunochemii	143	11	13,00	10,553
17.	II Katedra i Klinika Pediatrii, Gastroenterologii i Żywienia	181	7	25,86	8,889
18.	II Katedra i Klinika Ginekologii, Położnictwa i Neonatologii	167	20	8,35	8,498
19.	Zakład Technik Molekularnych	145	9	16,11	7,715
20.	Katedra i Zakład Mikrobiologii	220	33	6,67	7,256
21.	Katedra Medycyny Sądowej: Zakład Medycyny Sądowej, Zakład Prawa Medycznego	232	14	16,57	7,182
22.	III Katedra i Klinika Pediatrii, Immunologii i Reumatologii Wieków Rozwojowego	99	7	14,14	6,158
23.	II Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej i Chirurgii Onkologicznej	165	7	23,57	6,068
24.	I Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa	220	14	15,71	5,373
25.	Katedra i Zakład Higieny	96	6	16,00	4,553
26.	Katedra i Zakład Biologii i Parazytologii Lekarskiej	72	9	8,00	4,281
27.	Katedra i Zakład Anatomii Prawidłowej	133	11	12,09	2,937
28.	Katedra Pedagogiki	110	4	27,50	0,000
29.	Zakład Humanistycznych Nauk Lekarskich	91	6	15,17	0,000
30.	Katedra Medycyny Ratunkowej i Katastrof	86	10	8,60	0,000
31.	I Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej, Gastroenterologicznej i Endokrynologicznej	18	9	2,00	0,000
		7530	420		

Średnia na Wydziale na 1 pracownika – 17,93

* 1 praca wielośrodkowa (kontrybutorska)

WYDZIAŁ LEKARSKO-STOMATOLOGICZNY

Lp.	Jednostka organizacyjna	Punktacja	Liczba pracowników	Punkty na pracownika	Wartość IF Impact Factor
1.	Katedra i Zakład Ortopedii Szczękowej i Ortodoncji	398	14	28,43	11,137
2.	Klinika Chirurgii Plastycznej	101	2	50,50	3,164
3.	Katedra i Zakład Chirurgii Stomatologicznej	104	10	10,40	2,748
4.	Klinika Chirurgii Małoinwazyjnej i Proktologicznej	68	2	34,00	2,510
5.	Katedra i Zakład Stomatologii Zachowawczej i Dziecięcej	173	23	7,52	1,308
6.	Zakład Anatomii Stomatologicznej	112	3	37,33	1,016
7.	Zakład Otolaryngologii	90	3	30,00	0,847
8.	Katedra i Zakład Periodontologii	122	9	13,56	0,352
9.	Katedra i Zakład Protetyki Stomatologicznej	134	19	7,05	0,176
10.	Katedra i Klinika Chirurgii Szczękowo-Twarzowej	45	7	6,43	0,00
11.	Zakład Chirurgii Eksperymentalnej i Badania Biomateriałów	38	8	4,75	0,00
		1385	100		

Średnia na Wydziale na 1 pracownika – 13,85

WYDZIAŁ LEKARSKI KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO

Lp.	Jednostka organizacyjna	Punktacja	Liczba pracowników	Punkty na pracownika	Wartość IF Impact Factor
1.	Katedra i Klinika Transplantacji Szpiku, Onkologii i Hematologii Dziecięcej	535	18	29,72	63,560
2.	Katedra i Klinika Dermatologii, Wenerologii i Alergologii	972	19	51,16	56,201
3.	Katedra i Klinika Psychiatrii	533	23	23,17	44,427
4.	Katedra i Klinika Hematologii, Nowotworów Krwi i Transplantacji Szpiku	592	16	37,00	41,938
5.	Katedra i Klinika Gastroenterologii i Hepatologii	353	12	29,42	28,595
6.	Katedra i Klinika Nefrologii i Medycyny Transplantacyjnej	428	13	32,92	26,711 +42,370*
7.	Katedra i Klinika Endokrynologii, Diabetologii i Leczenia Izotopami	402	16	25,13	25,338
8.	Katedra i Klinika Nefrologii Pediatrycznej	342	12	28,50	24,132
9.	Katedra i Klinika Kardiologii	305	13	23,46	23,834
10.	Katedra i Klinika Chirurgii Naczyniowej, Ogólnej i Transplantacyjnej	416	14	29,71	22,823
11.	Katedra i Klinika Chorób Zakaźnych, Chorób Wątroby i Nabytych Niedoborów Odpornościowych	323	13	24,85	20,765 +8,074*
12.	Katedra i Zakład Medycyny Społecznej	177	4	44,25	13,866 +38,278*
13.	Katedra i Zakład Radiologii	214	13	16,46	13,152
14.	Katedra Onkologii i Klinika Onkologii Ginekologicznej	282	18	15,67	12,791
15.	Katedra i Klinika Pulmonologii i Nowotworów Płuc	212	12	17,67	10,260
16.	Katedra i Klinika Neurologii	201	18	11,17	10,255
17.	Katedra i Klinika Angiologii, Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii	152	11	13,82	9,105
18.	Katedra i Klinika Chirurgii i Urologii Dziecięcej	169	5	33,80	8,894
19.	Katedra i Klinika Endokrynologii i Diabetologii Wieku Rozwojowego	231	9	25,67	8,369 +45,092*
20.	Katedra i Klinika Urologii i Onkologii Urologicznej	108	6	18,00	6,890
21.	Katedra i Klinika Okulistyki	188	10	18,80	6,767
22.	Katedra i Klinika Chirurgii Urazowej i Chirurgii Ręki	157	6	26,17	6,675
23.	Katedra i Klinika Chirurgii Serca	121	7	17,29	6,522
24.	Katedra i Klinika Pediatrii i Chorób Infekcyjnych	150	9	16,67	5,119
25.	Katedra i Zakład Medycyny Rodzinnej	411	10	41,10	3,215
26.	Katedra i Klinika Neurochirurgii	97	7	13,86	2,019
27.	Katedra i Klinika Otolaryngologii, Chirurgii Głowy i Szyi	123	11	11,18	1,621
28.	Katedra i Klinika Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu	145	9	16,11	1,312
29.	Katedra i Klinika Chirurgii Przewodu Pokarmowego i Chirurgii Ogólnej	181	12	15,08	0,946
30.	Katedra i Klinika Chirurgii Klatki Piersiowej	55	5	11,00	0,377
		8575	351		

Średnia na Wydziale na 1 pracownika – 24,43

* prace wielośrodkowe („kontrybutorskie”)

WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU

Lp.	Jednostka organizacyjna	Punktacja	Liczba pracowników	Punkty na pracownika	Wartość IF Impact Factor
1.	Klinika Chorób Serca	733	10	73,30	160,634 +53,298*
2.	Katedra Pielęgniarstwa Klinicznego	346	21	16,48	12,529 +106,596*
3.	Zakład Dietetyki	167	4	41,75	11,555 +38,278*
4.	Zakład Ratownictwa Medycznego	147	3	49,00	9,309
5.	Katedra Zdrowia Publicznego	263	30	8,77	3,814 +53,298*
6.	Katedra Pielęgniarstwa Pediatrycznego	91	6	15,17	2,959
7.	Katedra Ginekologii i Położnictwa	129	12	10,75	2,941
8.	Zakład Nauk Podstawowych	121	6	20,17	0,807
9.	Katedra Fizjoterapii	291	11	26,45	0,763
10.	Studium Kształcenia Podyplomowego	3	0	–	0,000
11.	Zakład Nauki Zawodu	–	1	–	0,000
		2291	104		

Średnia na Wydziale na 1 pracownika – 22,03

* prace wielośrodkowe („kontrybutorskie”)

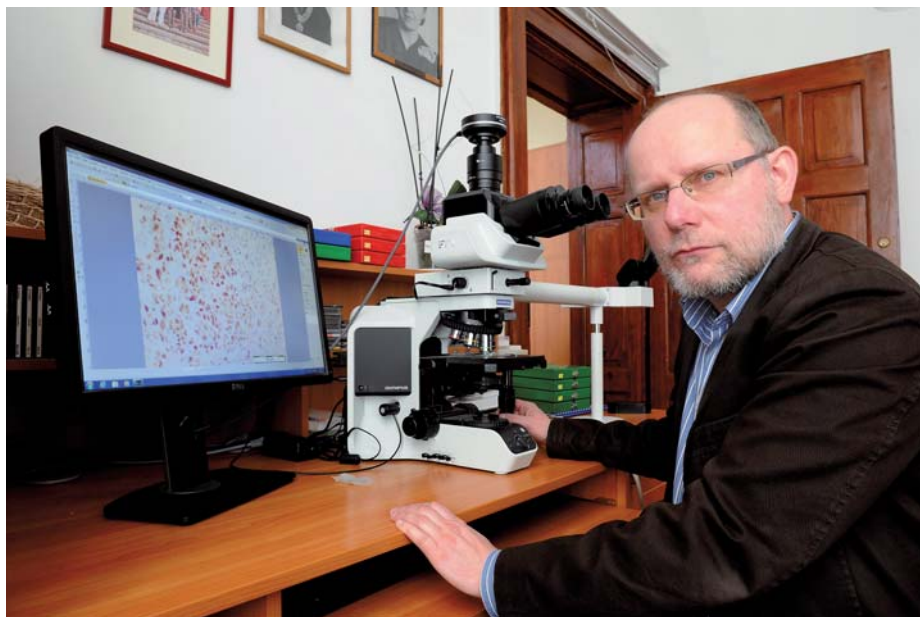
Opracowała: Monika Świąchowicz (02.04.2013 r.)

Działanie przeciwnowotworowe ovocystatyny pozyskanej z kurzych jaj

W rozmowie z prof. dr hab. Joanną Rymaszewską z Katedry i Kliniki Psychiatrii wspominaliśmy, że w innowacyjnym projekcie badawczo-rozwojowym OVOCURA, którego głównym założeniem jest uzyskanie nowej generacji jaj kurzych i przepiórczych, o cechach prozdrowotnych, bogatych w bioaktywne substancje. Obok naukowców z Uniwersytetu Przyrodniczego biorą udział psychiatrzy, histolodzy, kardiolodzy oraz farmakolodzy z Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu.

W Katedrze i Zakładzie Histologii i Embriologii, kierowanym przez dr. hab. Piotra Dzięgiela, prof. nadzw., w ramach projektu OVOCURA, na komórkach oraz zwierzętach doświadczalnych, zostały przeprowadzone badania aktywności biologicznej cystatyny (ovocystatyny), którą wyizolowano z białka jaja kurzego. Otrzymane wyniki dają podstawy do przypuszczeń, iż cystatyna ta jest czynnikiem nietoksycznym i może wykazywać aktywność przeciwnowotworową, nie tylko w przypadku nowotworów gruczołu piersiowego, ale także płuc, wątroby oraz czerniaka.

– Badania *in vitro* prowadziliśmy z zastosowaniem ludzkich i mysich linii nowotworowych: raka gruczołu piersiowego, czerniaka, raka wątrobowo-komórkowego, raka płuc oraz prawidłowej ludzkiej linii fibroblastów skórnych – mówi dr hab. Piotr Dzięgiel, prof. nadzw. – Eksperymenty na zwierzętach przeprowadziliśmy z użyciem myszy laboratoryjnych z przeszczepionymi komórkami nowotworowymi raka

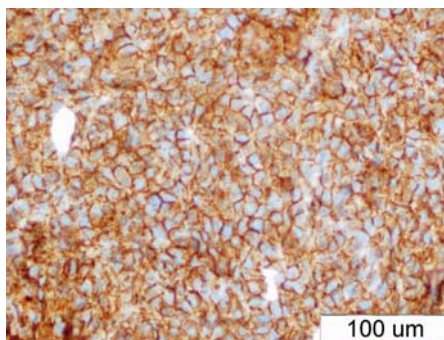
Dr hab. Piotr Dzięgiel, prof. nadzw.
kierownik Katedry i Zakładu Histologii i Embriologii

gruczołu piersiowego, u których wdrożono terapię ovocystatyną.

Zastosowanie ovocystatyny w badaniach *in vitro* przyniosło wyniki, które świadczą o istotnym hamowaniu przeżywalności komórek nowotworowych. Nasz zespół badał szeroki zakres stężeń cystatyny. Wykazaliśmy, że obniżenie przeży-

walności komórek nowotworowych zależy od zastosowanego stężenia tej substancji. Obserwując zmniejszenie przeżywalności komórek nowotworowych stwierdzono, że zastosowana ovocystatyna nie wpływa znacząco na komórki prawidłowe. Dodatkowo w eksperymentach *in vivo* z wykorzystaniem zwierząt laboratoryjnych nie zaobserwowano toksyczności tej substancji.

Kierowany przez dr. hab. Piotra Dzięgiela, prof. nadzw., zespół nadal prowadzi badania ovocystatyny. Obecnie są to badania histologiczne oraz molekularne, które mogą pomóc w wyjaśnieniu kwestii dotyczących mechanizmu działania ovocystatyny. Jak twierdzi prof. Piotr Dzięgiel, można przypuszczać, iż pozyskana z jaj kurzych cystatyna jest czynnikiem

Ekspresja białka adhezyjnego E-kadheryny w guzie nowotworowym myszy

nietoksycznym i wykazuje pewną aktywność przeciwnowotworową nie tylko w przypadku komórek nowotworowych gruczołu piersiowego, ale także płuc, wątroby oraz czerniaka. Być może w przyszłości owocystatyna będzie miała zastosowanie w profilaktyce oraz terapii wspomagającej w różnych typach nowotworów.

Do pełnego potwierdzenia wstępnie uzyskanych wyników są oczywiście niezbędne, szeroko zakrojone dalsze badania. Dotychczasowe prace zespołu z Katedry i Zakładu Histologii i Embriologii, który tworzą: dr hab. Piotr Dziegiel, prof. nadzw., dr hab. Marzenna Podhorska-Okołów, prof. nadzw., dr Elżbieta Gębarowska, mgr Renata Brykner, mgr Łucja Cwynar-Zając, zaowocowały już zgłoszeniem patentowym, które dotyczy zastosowania inhibitorów proteaz cysteinowych jako czynnika hamującego wzrost komórek nowotworowych (P.401282).

Mysz z przeszczepionymi komórkami raka gruczołu piersiowego, które rosną w postaci guza

Katarzyna Kozłowska

Skomplikowana operacja w ASK

Tętniak aorty lub jej rozwarstwienie zagraża pęknięciem skutkującym krwotokiem prowadzącym do zgonu. Tętniaki występują u ludzi w każdym wieku. Jest to choroba uwarunkowana zagrożeniem życia. Na pęknięcie tętniaka największy wpływ ma nadciśnienie tętnicze.

Dnia 19 marca br. w Akademickim Szpitalu Klinicznym przy ul. Borowskiej został przeprowadzony unikatowy w Polsce zabieg polegający na wszczepieniu stentgraftu typu branch (protezy aorty i jej odgałęzień). Ta mniej inwazyjna metoda leczenia tętniaków aorty eliminuje konieczność rozległego zabiegu operacyjnego, co jest

zdecydowanie mniej obciążające dla chorego. Zastosowana metoda wewnątrznaczyniowa pozwala na umieszczenie stentgraftu w świetle tętniaka z dostępu przez naczynie obwodowe, czyli przez pachwiny, a co za tym idzie, bez konieczności otwierania klatki piersiowej lub jamy brzusznej.

Podczas zabiegu przeprowadzonego przez specjalistów z Katedry Chirurgii Naczyniowej, Ogólnej i Transplantacyjnej w Zakładzie Chirurgii Endowaskularnej zastosowano stentgrafty wyprodukowane w Australii na zamówienie dla konkretnego pacjenta – ponad 60-letniego mężczyzny. Koszt tych

specjalnych stentgraftów wynosi kilkadziesiąt tys. zł, a zastosowana przez lekarzy procedura została sfinansowana przez NFZ. Warto jednak zaznaczyć, że nie jest ona finansowana przez NFZ jako stała procedura, każdorazowo należy kontaktować się z płatnikiem. Zabieg wykonywany przez zespół doświadczonych lekarzy, w tym dr. Artura Milnerowicza – pracownika Zakładu Chirurgii Endowaskularnej UMW oraz prof. Olgierda Rowińskiego z Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego zakończył się po 6 godzinach. Warto podkreślić, że tego typu zabiegi wykonywane są tylko w dwóch ośrodkach w Polsce.

Pierwszy doktorat dwóch uczelni na Wydziale Nauk o Zdrowiu

W dniu 8 marca 2013 r. w Auli Leopoldyna Uniwersytetu Wrocławskiego, w czasie uroczystości nadania tytułów doktora *honoris causa*, wręczenia dyplomów doktora habilitowanego oraz promocji doktorów nauk medycznych i farmaceutycznych Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu stopień doktora nauk medycznych otrzymał również dr Marcin Grabowski. W natłoku wielu ważnych wydarzeń i znakomych gości fakt ten przeszedł zupełnie niezauważony przez szanowne oficjalne i zaproszone audytorium zebrane w Auli Leopoldyńskiej. Tymczasem wydaje się wart podkreślenia głównie dlatego, że był to pierwszy, według mojej wiedzy, taki doktorat zrealizowany w historii Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu – doktorat dwóch Uczelni napisany i obroniony w języku polskim oraz angielskim. Dr Marcin Grabowski zrealizował swój projekt w ramach współpracy między dwiema Uczelniami, to jest Uniwersytetem Medycznym we Wrocławiu oraz Uniwersytetem Katolickim w Leuven w Belgii (KU Leuven), który należy do renomowanych i ważnych ośrodków w skali światowej z zakresu immunologii klinicznej i pulmonologii. Takie rozwiązanie było możliwe na podstawie umowy międzynarodowej, dotyczącej łączonego przewodu doktorskiego – bidoktoratu (*Agreement for a joint research doctoral thesis – cotutelle de these*), podpisanej przez rektora naszej Uczelni prof. dr. hab. Marka Ziętka oraz rektora KU Leuven prof. dr. Marka Waera.

Dr nauk medycznych Marcin Grabowski w czasie obrony pracy doktorskiej w dniu 24.10.2012 r. na Wydziale Nauk o Zdrowiu z promotorami: prof. dr Dominique Bullens z Katolickiego Uniwersytetu w Leuven i prof. dr. hab. Bernardem Panaszkiem z Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu

Dr Marcin Grabowski prowadził badania do pracy doktorskiej w ramach studiów doktoranckich w Katedrze i Klinice Chorób Wewnętrznych, Geriatrii i Alergologii, której zaplecze kliniczne i naukowo-badawcze w pełni zabezpieczało realizację i udowodnienie tez doktoratu, dotyczącego etiopatogenezy kaszlu przewlekłego o nieznanej przyczynie (idiopatycznego). W trakcie badań doktorant nawiązał współpracę z Laboratorium Immunologii Klinicznej KU Leuven, która umożliwiła rozwinięcie tej pracy doktorskiej o nowe zagadnienia i dostęp do dodatkowych metod badawczych, szczególnie technik molekularnych. Zgodnie z podpisaną umową promotorem pracy doktorskiej ze

strony KU Leuven została prof. dr Dominique Bullens, która dołączyła do opiekuna naukowego doktoranta i promotora ze strony UMW prof. dr. hab. Bernarda Panaszka.

Wszystkie wymagane ustawowo procedury przewodu doktorskiego zostały zrealizowane przez Radę Wydziału Nauk o Zdrowiu UMW i były wystarczające dla odpowiednika w KU Leuven. Dodatkowym warunkiem uznania doktoratu przez stronę belgijską, oprócz drugiego promotora, była konieczność zrecenzowania dysertacji doktorskiej przez dwóch recenzentów zagranicznych, zatwierdzonych jednak i wybranych przez Radę Wydziału Nauk o Zdrowiu UMW. W ten sposób na recenzen-

tów rozprawy doktorskiej Marcina Grabowskiego zostali powołani dwaj wybitni eksperci z immunologii klinicznej i patologii chorób dróg oddechowych prof. dr Peter Hellings oraz prof. dr Wim Wuyts, wykładowcy zapraszani do prestiżowych prezentacji, między innymi na Kongresach Europejskiej Akademii Alergologii i Immunologii Klinicznej.

Po uzyskaniu pozytywnych recenzji, opinii Komisji Rady Wydziału rozprawa doktorska Marcina Grabowskiego pt. „Charakterystyka procesu zapalnego dróg oddechowych w kaszlu przewlekłym” (*Airway Inflammation in Chronic Cough*) została dopuszczona przez Komisję Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu do publicznej obrony w języku polskim i angielskim, która odbyła się z powodzeniem 24.10.2012 r.,

Marcin Grabowski otrzymuje dyplom doktora z rąk promotora przewodu doktorskiego w obecności JM Rektora i Dziekana Wydziału Nauk o Zdrowiu UMW (fot. A. Zadrzywiński)

a stopień doktora nauk medycznych został zatwierdzony przez Radę Wydziału 20.11.2012 r. Jednocześnie rektor KU Leuven, uznając UMW i Wydział Nauk o Zdrowiu za wiarygodnych partnerów we współpracy naukowej (*relevant Board of Examiners*) nadał Marcinowi Grabowskiemu stopień doktora nauk biomedycznych (*Doctor of Biomedical Sciences*) z datą zakończenia przewodu doktorskiego i obrony pracy na Wydziale Nauk o Zdrowiu, to jest 24.10.2012 r.

Należy jeszcze dodać, że w wyniku tej międzynarodowej współpracy powstało dzieło wybitne w swojej klasie, wskazujące nowe kierunki badawcze i opcje terapeutyczne w przypadkach przewlekłego kaszlu, który nadal jest nierozwiązanym problemem klinicznym, dramatycznie obniżającym jakość życia pacjentów. Otrzymane wyniki pozwoliły na sformułowanie hipotezy uszkodzenia mechanicznego nabłonka oddechowego, jako zjawiska w części odpowiedzialnego za mechanizm błędnego koła (*self-perpetuation*) w przewlekłym kaszlu. Część uzyskanych wyników została opublikowana w czasopismach zagranicznych „Respiratory Medicine” (IF = 2,475) oraz w „Thorax” (IF = 6,840), a Wydział Nauk o Zdrowiu i nasza Uczelnia uzyskały punkty rankingowe przyznawane za międzynarodową współpracę naukową.

Swoistej pikanterii tej sprawie, egzemplifikującej powiedzenie o tym, że nikt nie jest prorokiem we własnym domu, dodaje fakt, że Rada Wydziału

Nauk o Zdrowiu, którą jako dziekan tego Wydziału wydobyłem z mroków nicości, przekształciłem z nieznaczącego nic pospolitego ruszenia w regularną armię z uprawnieniami do nadawania stopni doktora nauk medycznych i doktora nauk o zdrowiu, gotową kadrowo do uzyskania uprawnień do nadawania stopnia doktora habilitowanego odmówiła poparcia mojego wniosku o przyznanie tej pracy i dr. Grabowskiemu nagrody Prezesa Rady Ministrów. Motywacja tej odmowy jest jeszcze bardziej kuriozalna, ocierająca się o granice śmieszności wyznaczone przez małostkowość, zaściankowość myślenia i zwykłą pyszałkowatość niektórych członków Rady Wydziału. Podkreślam, że pozostaję z całym szacunkiem do gremium Rady Wydziału jako całości, szczerze jednak i życzliwie radzę, aby posłuchała słów klasyka i nie szła dalej tą drogą, ponieważ jest to droga donikąd, zamykająca drzwi nowemu myśleniu, które zawsze jest gwarantem rozwoju i bezpieczeństwa.

Ten marginalny w sumie incydent, może budzić pewne refleksje ogólnouczelniane, ale w niczym nie umniejsza skali wielkiego sukcesu odniesionego przez doktora Marcina Grabowskiego w postaci uzyskania doktoratu dwóch Uczelni, który ponadto nasz Uniwersytet Medyczny i Wydział Nauk o Zdrowiu, stawia w jednym szeregu z naprawdę renomowaną europejską Uczelnią, jaką niewątpliwie jest Katolicki Uniwersytet w Leuven.

Prof. dr hab. n. med. Józef Małolepszy – luminarz polskiej alergologii

Uroczyste spotkanie członków Oddziału Dolnośląskiego PTA było związane z wyjątkową okazją celebrowania 80. rocznicy urodzin nestora i luminarza polskiej alergologii – prof. dr hab. Józefa Małolepszego. W sali konferencyjnej Hotelu Radisson, 13 marca 2013 r. zebrali się uczniowie i przyjaciele dostojnego Jubilata, aby podkreślić Jego zasługi i olbrzymi wysiłek włożony w rozwój specjalności, niezbędnej we współczesnej medycynie oraz opiece medycznej. Panu Profesorowi Małolepszemu towarzyszyła w czasie uroczystości małżonka dr Weronika Ciastoń-Małolepsza.

Prowadzący spotkanie dr med. Rafał Dobek – przewodniczący Oddziału Dolnośląskiego PTA podkreślił doniosłość chwili, wynikającą z możliwości świętowania urodzin w atmosferze znakomitej kondycji fizycznej oraz intelektualnej Jubilata i wielkich zasług Pana Profesora Małolepszego dla alergologii polskiej w aspekcie jej rozwoju organizacyjnego, naukowego i kształcenia kadr medycznych dla tej specjalności lekarskiej. Nic dziwnego, że część naukowa uroczystości była również podporządkowana wiodącej tematyce spotkania, dotyczącej głównie wielu aspektów życiorysu dostojnego Jubilata.

Niebanalny, charakterystyczny dla osób legitymujących się niepospolitym dorobkiem w każdym zakresie aktywności życiowej, życiorys prof. Józefa Małolepszego przedstawił prof. dr hab. Bernard Panaszek, kierownik Katedry i Kliniki Chorób

Od lewej: prof. dr hab. Józef Małolepszy, dr Rafał Dobek, dr Weronika Ciastoń-Małolepsza, prof. dr hab. Bernard Panaszek (fot. Andrzej Obojski)

Wewnętrznych, Geriatrii i Alergologii, który z woli i nadania Jubilata przejął kierownictwo Katedry i Kliniki przed 10. laty. Prof. Panaszek z przekonaniem uzasadnił, że określenie prof. Małolepszego luminarzem polskiej alergologii jest terminem najpełniej charakteryzującym osobowość, sylwetkę zawodową i naukową Jubilata oraz Jego niezaprzeczalne i liczne sukcesy życiowe. Luminarz oznacza bowiem człowieka wybitnego, zasłużonego i sławnego, koryfeusza i znakomitość szczególną w dziedzinie kultury, oświaty i nauki. Te wszystkie słowa doskonale korespondują z życiorysem, drogą zawodową i sukcesami, osiągnięciami we wszystkich obszarach aktywności, zwłaszcza w dziedzinie nauki, a szczególnie w wybranej przez Pana Profesora internistycznie i alergologii.

Prof. dr hab. Józef Małolepszy ukończył studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej we Wrocławiu w 1957 r., po których otrzymał etat nauczyciela akademickiego, początkowo w Zakładzie Anatomii Patologicznej, a następnie w Zakładzie Onkologii Doświadczalnej Instytutu Immunologii i Terapii Doświadczalnej, gdzie pracował i rozwijał swój warsztat badawczy z zakresu metod immuno- i histochemicznych oraz nowych metod badawczych – spektroskopii i spektrofotometrii – pod kierunkiem prof. Zygmunta Alberta i innych znakomitych uczonych. Równolegle dostojny Jubilat pogłębiał swoją wiedzę w dyscyplinach klinicznych, głównie internistyczną, pracując, między innymi, na Oddziale Chorób Wewnętrznych Szpitala Miejskiego im. J. Czerwiakowskiego w godzinach

popołudniowych, gdzie uzyskał specjalizację z chorób wewnętrznych. Prawdziwą karierę klinicysty prof. Małolepszy rozpoczął w 1962 r., jako asystent I Kliniki Chorób Wewnętrznych, kierowanej wtedy przez prof. A. Kleczeńskiego, a następnie przez prof. W. Chachaję. Jubilat zainteresowania kliniczne z powodzeniem połączył z rozwojem naukowym, któremu nie przeszkodziła nawet 3-letnia służba wojskowa, uzyskując w 1967 r. stopień doktora nauk medycznych, w 1974 r. – doktora habilitowanego nauk medycznych, a w 1985 r. tytuł profesora.

W 1980 r. został kierownikiem Kliniki, przekształconej w Katedrę i Klinikę Chorób Wewnętrznych i Alergologii, pełniąc tę funkcję nieprzerwanie przez 23 lata do czasu przejścia na emeryturę. W okresie sprawowania funkcji kierownika Kliniki przekształcił ją w nowoczesną jednostkę kliniczną i naukową, wprowadzając wiele zmian organizacyjnych w funkcjonowaniu oddziałów szpitalnych, powoływanie nowych pracowników diagnostycznych i badawczych oraz poprawiając sprawność i poziom laboratorium naukowego. Prof. Małolepszy wyznaczył też nowe kierunki badawcze, dotyczące związku etiopatogenetycznego chorób alergicznych i astmy oskrzelowej z aktywnością komórek immunologicznie kompetentnych, znaczenia białek wiążących histaminę, wpływu flawonoidów na funkcję mięśni gładkich w astmie i wpływu interferonu na aktywność bazofilów. Wiele prac realizowanych w Klinice poświęcono ekspresji receptorów histaminowych na limfocytach, a rozwinięcie tych badań pozwoliło na udowodnienie immunomodulacyjnego działania histaminy przez receptory H2 i opublikowanie ich wyników w artykule w „Nature” w 2001 r., którego prof. Małolepszy jest współautorem. W dorobku publikacyjnym Jubilata znajduje się ponadto ponad 370 prac naukowych opublikowanych w recenzowanych czasopismach krajowych i zagranicznych, w tym 37 prac naukowych opublikowanych w czasopismach ze współczynnikiem

Uczestnicy Uroczystego posiedzenia Oddziału Dolnośląskiego PTA. Pierwsza z lewej małżonka Jubilata dr Weronika Ciastoń-Małolepsza (fot. Andrzej Obojski)

wpływu – impact factor. Pod redakcją Profesora został również wydany podręcznik „Choroby alergiczne i astma”, poza tym jest współautorem 10 rozdziałów w wydaniach podręcznikowych.

Niewątpliwa charyzma Profesora spowodowała, że potrafił skupić wokół siebie współpracowników zaangażowanych w projekty badawcze i przekonać ich do olbrzymiego wysiłku, ponadnormatywnego czasu pracy niezbędnego do realizacji tych projektów. Wszyscy wiedzieli, że perspektywicznie ten wysiłek umożliwi im rozwój naukowy i zawodowy dzięki życzliwości, wsparciu i pozycji oraz autorytetowi prof. Małolepszego w środowisku internistów i alergologów w kraju i za granicą. Szanowny Jubilat wypromował 11 doktorów habilitowanych, z których 7. uzyskało później tytuł profesora, 30. – doktorów nauk medycznych i wyspecjalizował 60 specjalistów chorób wewnętrznych oraz 40 specjalistów alergologów. Z przekonaniem można więc powiedzieć, że w zakresie swoich specjalności i kompetencji naukowych i lekarskich stworzył szkołę Małolepszego, której zasady są kontynuowane i rozwijane przez Jego uczniów.

Dostojny Jubilat jest również człowiekiem zasłużonym dla polskiej nauki, swojej Uczelni i środowiska medycznego. Prof. Małolepszy jest

członkiem założycielem Polskiego Towarzystwa Alergologicznego, a w latach 1988–1994 r. był Prezesem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Alergologicznego, pozostaje nadal Członkiem Honorowym PTA. W latach 1998–2001 przewodził środowisku internistów, jako Prezes Zarządu Głównego Towarzystwa Internistów Polskich. Ponadto Jubilat jest Członkiem Honorowym zagranicznych towarzystw naukowych, takich jak: American College of Physicians, American Society of Internal Medicine i European Federation of Internal Medicine.

Wśród licznych zasług prof. Małolepszego dla własnej Uczelni należy wymienić przede wszystkim organizację Wydziału Pielęgniarstwa w 1974 r., którego był pierwszym dziekanem oraz funkcję prorektora ds. klinicznych w latach 1985–1988.

Dostojny Jubilat nadal wykazuje dużą aktywność zawodową i naukowo-szkoleniową, wykładając na prestiżowych konferencjach naukowych na terenie całego kraju. Uczestniczy również w posiedzeniach towarzystw naukowych, a zwłaszcza Oddziału Dolnośląskiego PTA, zaskakując zawsze uczestników głęboką merytoryką wypowiedzi, trafnością wygłaszanych opinii oraz poziomem medycznej wiedzy. W pełni zasługuje na szczere i gorące życzenia długiego życia w dobrym zdrowiu.

XV-lecie PTSS

Blisko 1500 studentów, stomatologów i specjalistów stomatologii wzięło udział w największym tegorocznym stomatologicznym kongresie. Międzynarodowy Kongres „XV-lecie PTSS” odbył się 5–7 kwietnia br. i stanowił ważne święto dla Polskiego Towarzystwa Studentów Stomatologii, zrzeszającego młodych adeptów kierunku lekarsko-dentystycznego wszystkich uczelni medycznych w Polsce. Współorganizatorami tego przedsięwzięcia byli UMW oraz Samorząd Studentów UMW, natomiast głównymi organizatorami PTSS oraz Fundacja Be Active.

Kongres stanowił duże wyzwanie organizacyjne „W dzień zapisów po 5 minutach po uruchomieniu rejestracji wypełniono już 1000 formularzy” – podaje Magdalena Wilczak z zarządu PTSS. Trzy dni kongresu były starannie zaplanowane – „dzień otwarcia”, „dzień teorii” oraz „dzień praktyki”. Uczestnicy mogli ciekawie spędzić weekend nie tylko zdobywając wiedzę, ale także doskonale bawiąc się, dzięki przygotowanym rozrywkom. W dniu otwarcia w VIPowskiej Strefie Kibica na Stadionie Wrocław zorganizowano imprezę „red & white party”. W narodowych barwach bieli i czerwieni stomatolodzy, nawet z najbardziej oddalonych zakątków, szybko poczuli niesamowity urok Wrocławia.

„Dzień otwarcia” cieszył się wielkim zainteresowaniem nie tylko studentów i młodych stomatologów, ale także mediów. Głównie ze względu na ujętą w programie konferencję naukową Rzecznika Praw Dziecka

pt. „Rola lekarza dentysty w rozpoznawaniu objawów przemocy wobec dzieci ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystywania seksualnego”. Po wystąpieniu Marka Michałaka, Rzecznika Praw Dziecka głos zabrali profesjonaliści ze Szwecji i Norwegii. Stomatologów przestrzegano przed bagatelizowaniem oznak wskazujących na przemoc wobec dziecka podkreślając, że obowiązek zgłaszania przez lekarzy i lekarzy dentystów zdarzeń mających znamiona przestępstwa wynika z przepisów Kodeksu postępowania karnego i cywilnego, ustaw o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty.

Studenci kupowali cegiełki „Fundacji z uśmiechem przez całe życie”, które po wylosowaniu w konkursie stanowiły bilet upoważniający do udziału w warsztatach. Dochód z cegiełek przeznaczony zostanie na profilaktykę raka jamy ustnej. „W marcu obchodziliśmy 2 lata działalności fundacji. Uświadamiamy pacjentom, jak ważna jest higiena jamy ustnej, ale także dentystom, aby całościowo podchodzili do pacjenta” – mówi Małgorzata Nowak-Niedźwiedzka, prezes fundacji. W warsztatach uczestniczyło ponad 150 osób.

Uwieńczeniem obchodów XV-lecia PTSS był „Bal Stomatologa”. „W półoficjalnym klimacie rozwijaliśmy przyjaźnie, które mamy nadzieję, że będą trwać przez długie lata” – mówi Sadri Rayad, wiceprezes Zarządu Głównego PTSS. Zarówno część naukowa, jak i towarzyszące przedsięwzięciu atrakcje stanowiły duże wyzwanie organizacyjne.

W kilku słowach o PTSS

Założona w 1997 r. organizacja ma na celu wyłonienie spośród wszystkich studentów stomatologii tych, którzy oprócz codziennych zajęć związanych z uczelnią chcą swoją pracą wspomagać akcje i projekty prozdrowotne.

PTSS współpracuje z Polskim Towarzystwem Stomatologicznym i Izbą Lekarską, na arenie międzynarodowej PTSS jest członkiem rzeczywistym IADS (International Association of Dental Students) oraz EDSA (European Dental Students Association).

Obok działalności naukowej, organizacji szkoleń i integracji pomiędzy oddziałami, do głównych zadań towarzystwa należy przeprowadzane różnego rodzaju programów i akcji na szczeblu lokalnym i ogólnopolskim. Członkowie PTSS organizując otwarte dni stomatologiczne skierowane do pacjentów, działają na rzecz poprawy stanu zdrowia Polaków poprzez edukowanie i zachęcanie do profilaktyki oraz promocję zdrowego stylu życia.

PTSS mają możliwość uczestniczenia w międzynarodowych projektach powyższych organizacji: międzynarodowych konferencjach, stażach naukowych, studenckich praktykach wakacyjnych i wymianie studenckiej. Biorąc udział w tego typu przedsięwzięciach, PTSS-owicze reprezentują dobrą markę polskich studentów stomatologii na forum międzynarodowym

„Z całej polski przychodzą do nas gratulacje oraz podziękowania co zdecydowanie motywuje do dalszego działania. Kongres był wynikiem pracy wielu zaangażowanych w ten

projekt osób. Komitet organizacyjny liczył 17 osób z całej Polski, lecz tych, bez których nie udało się osiągnąć sukces było ponad 70 – są to wolontariusze z Wydziału Lekar-

sko-Stomatologicznego Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu. Serdecznie dziękuję wszystkim, którzy uczestniczyli w projekcie” – dodaje Sadri Rayad.

Katarzyna Kozłowska

Błyszcz uśmiechem

Jak wynika z raportu Ministerstwa Zdrowia „Monitorowanie stanu zdrowia jamy ustnej populacji polskiej w latach 2010–2012” – 3,8 miliona osób w ogóle nie myje zębów, a aż 800 tysięcy nie ma nawet szczoteczki. To uzasadnia organizowanie przedsięwzięć, mających na celu edukację prozdrowotną obejmującą utrzymanie higieny jamy ustnej, kształtowanie poprawnych nawyków, a także przekonywanie społeczeństwa, że wizyta u stomatologa nie jest powodem do obaw.

Naprzeciw tym społecznym problemom wyszli studenci Oddziału Wrocławskiego Polskiego Towarzystwa Studentów Stomatologii, którym 23 marca 2013 roku udało się zorganizować akcję profilaktyczną pt. „Błyszcz uśmiechem”. Akcja odbyła się w Galerii Dominikańskiej, gdzie nowoczesny system lamp diagnostycznych, którym posługiwali się studenci umożliwił wykrywanie ognisk próchnicy i kamienia nazębnego oraz dysplazji błony śluzowej jamy ustnej. „Ciągle jeszcze odnoszę wrażenie, że tylko nieliczni zdają sobie sprawę z fundamentalnej roli, jaką odgrywa szeroko pojęta profilaktyka, w tym również chorób jamy ustnej. Jednak jak się okazuje nie tylko nieświadomość, ale i również nieumiejętność utrzymania poprawnej higieny jamy ustnej stanowi poważny

fot. Jakub Łada

problem. Stąd w myśl zasady „lepiej zapobiegać niż leczyć”, organizując akcję wyszliśmy naprzeciw ludziom, którym zwykle nie po drodze do gabinetów stomatologicznych.” – podkreśliła Natalia Grychowska, koordynator ds. promocji i profilaktyki PTSS Oddział Wrocław.

Uśmiechnięci studenci przypominali wszystkim uczestnikom o znaczeniu wykonywania regularnych przeglądów stomatologicznych, a także doradzali, jak prawidłowo dbać o zęby.

Jak podsumowuje Natalia Grychowska – „Udało nam się w sumie

przebadac ponad 120 osób, a drugie tyle otrzymało od nas instruktaż dietetyczno-higieniczny. Ogromne zainteresowanie, jakim cieszyła się ta akcja świadczy o istnieniu potrzeby edukacji z zakresu zdrowia jamy ustnej oraz dalszego organizowania podobnych wydarzeń. Mimo iż nasze dokonania zakończyły się sukcesem, nie spoczywamy na laurach. Już w maju odbędzie się kolejna, bo IV edycja akcji „Wrocławianie, nie zgrzytaj!”, która będzie dotyczyć zaburzeń funkcjonowania stawu skroniowo-żuchwowego wśród studentów wrocławskich uczelni wyższych.”

Bogdan Łazarkiewicz

Kardiochirurgia – anesteziologia – początki

Mimo że niektóre wady serca wrodzone i nabyte były znane już w starożytności, o początkach chirurgii serca można mówić dopiero w czasach nowożytnych. Wprawdzie pod koniec XIX i na początku XX wieku zdarzały się pojedyncze przypadki szycia ran serca, za przełomowe przyjmuje się jednak lata 1938–1945. W tym okresie R. E. Gross podwiązał przetrwały przewód Botalla, C. Graford (1944 r.) wyciął wrodzone zwężenie aorty, a A. Blalock i H. Taussik (1945 r.) połączyli naczynia krążenia dużego z małym w tetralogii Fallota (zabieg paliatywny).

W Polsce początki kardiochirurgii to dopiero pierwsze lata po II wojnie światowej. Było to opóźnienie w stosunku do Zachodu o co najmniej 5 lat. Wiele było powodów tak późnego rozwoju kardiochirurgii. Poza przyczynami technicznymi, nie bez znaczenia były opory psychiczne. Z papirusów dowiadujemy się, że już w starożytnym Egipcie serce uważano za centrum duchowe, siedlisko myśli i rozumu. Jeszcze w XIX wieku panował pogląd, że serce jest miejscem duszy. Twierdzono, że serce raz zatrzymane już nigdy nie powróci do pracy. Niepowtarzalna była zasada głoszona jeszcze przez Arystotelesa i Owidiusza, że „rany serca są śmiertelne i pozostaną śmiertelne po wszystkie dni”. Prof. Teodor Billroth, chirurg wiedeński (XIX wiek), nauczyciel prof. Jana Mikulicza-Radeckiego, mówił i pisał: „Chirurg, który ośmieliłby się operować serce, straci szacunek wśród kolegów”.

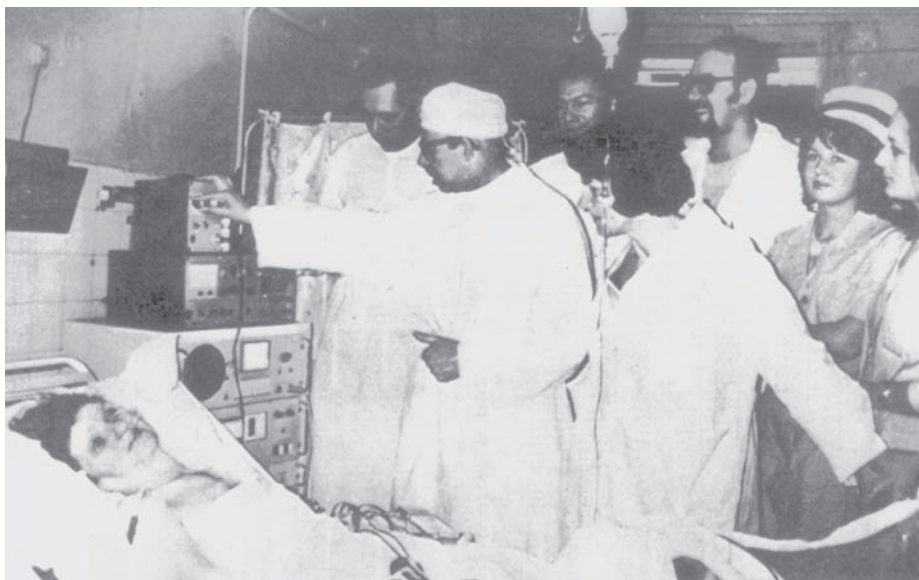
Sala wykładowa (23 IV 1952 r.). Po prawej w 1 rzędzie dr Antoni Aroński, w 3 rzędzie od lewej pielęgniarka instrumentariuszka Iza Koperska, szefowa bloku operacyjnego późniejszy lekarz Czajkowska

Najważniejsze były jednak warunki techniczne pozwalające na bezpieczne otwarcie klatki piersiowej. Wprawdzie już prof. J. Mikulicz-Radecki tu we Wrocławiu wspólnie z F. Sauerbruchem na początku XX wieku skonstruowali specjalną komorę podciśnieniową, która pozwoliła im „bezpiecznie” wejść do klatki piersiowej, była potrzebna jednak inna droga. Profesor W. Bross, wspólnie ze swoim nauczycielem, prof. T. Ostrowskim, tuż przed II wojną światową we Lwowie wykonali kilka pojedynczych zabiegów w klatce piersiowej (gruźlica, rozstrzenie oskrzelowe, nowotwory), z ryzykiem, na które w tamtych warunkach mogli sobie pozwolić tylko wysokiej klasy mistrzowie.

Potrzebna była nowoczesna anesteziologia, która dawała możliwość bezpiecznego otwarcia klatki piersiowej – narkoza intubacyjna. Wprawdzie podtlenek azotu (gaz rozweselający) został odkryty w 1800 r., początki narkozy ogólnej eterowej, chloroformowej to dopiero połowa XIX wieku. W 1847 r. na temat etycznych założeń wprowadzenia narkozy dyskutowano w czasie posiedzenia Akademii Nauk w Paryżu (Magendie z Velpeau) „Czy wolno brać odpowiedzialność za pozbawienie chorego przytomności?”.

Profesor W. Bross jeszcze we Lwowie widział potrzebę rozwoju tej specjalności, która umożliwiłaby dalszy rozwój chirurgii, łącznie z chirurgią płuc i serca. Dzieliąc się

W Zakładzie Anestezjologii i Reanimacji. Od lewej: dr P. Maślanka, prof. A. Aroński, dr J. Jakubaszko, dr M. Śliwiński (1976 r.)

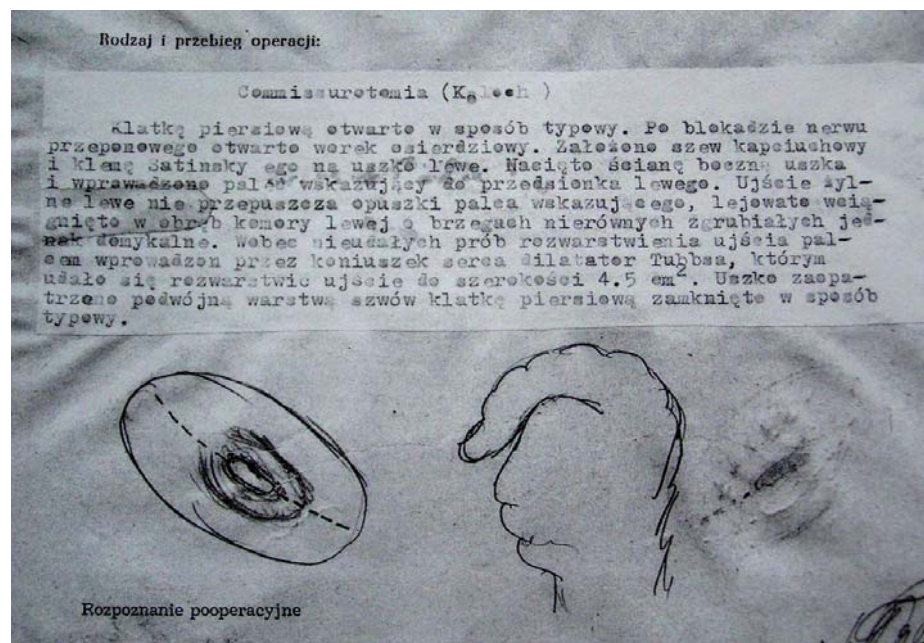
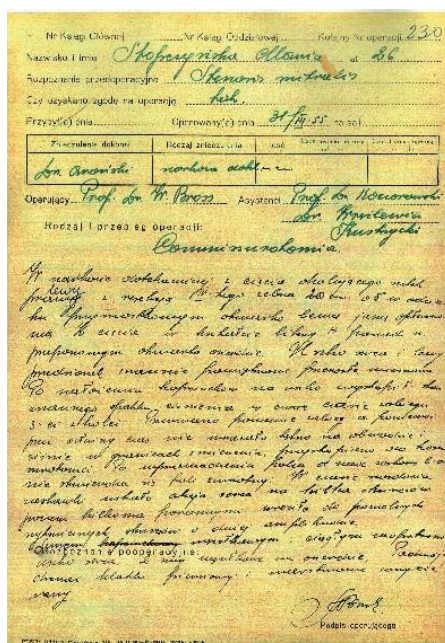
wrażeniami z pobytu w Anglii pisał (Med. Prakt. 1938): „We wszystkich szpitalach stosuje się przeważnie uśpienie ogólne, czym zajmują się lekarze specjaliści (anesthetics), których zwykle w szpitalu jest kilku. Teoretyczne i praktyczne zaznajamianie się z zasadami uśpienia jest przedmiotem obowiązującym, wchodzącym w zakres studiów lekarskich. Uważa się, zupełnie zresztą słusznie, że narkotyzjer odgrywa przy zabiegu operacyjnym ważną rolę, toteż zwykle na programach operacyjnych umieszcza się obok operatora nazwisko narkotyzjera”. Profesor Bross już w pierwszym

okresie pracy we Wrocławiu, przygotowując się do realizacji swoich chirurgicznych marzeń wkroczenia do serca, rozpoczął od anestezjologii. Lekarzowi Antoniemu Arońskiemu, starszemu asystentowi chirurgii polecił zadanie intensywnego szkolenia się w anestezjologii, delegując go na pierwszy kurs nowoczesnego znieczulenia prowadzonego przez profesora C. Crafforda w Sztokholmie (1948 r.). Zaowocowało to tym, że jeszcze tego samego roku lek. A. Aroński przeprowadził pierwsze znieczulenie dotchawicze. W 1951 r. uzyskał stopień naukowy doktora medycyny, a 31 marca 1955 r. wy-

konał pierwszą komisurotomię. Z inicjatywy profesora W. Brossa powstały już w tym czasie pierwsze wspólne prace związane z anestezjologią i intensywną terapią. Do dr. A. Arońskiego dołączył następny chirurg, lek. Paweł Maślanka. I takie były początki powstawania jednego z pionierskich ośrodków anestezjologicznych w Polsce i pierwszego na Dolnym Śląsku po II wojnie światowej, który był pod tym względem białą plamą.

Pamiętam lata 1954–1959, gdy pracowałem w szpitalu im. L. Rydygiera, który miał 8 oddziałów, w tym 4 chirurgiczne, gdzie nie było ani jednego anestezjologa. Owszem, przewinęło się przez szpital kilku młodych lekarzy, którzy „chcieli być anestezjologami”, nie zostali jednak przychylnie przyjęci i po krótkim czasie przeszli do innych placówek, jak np. lek. Tadeusz Szreter, późniejszy profesor konsultant krajowy anestezjologii dziecięcej, czy lek. Zdzisław Zagrobelny, który po wyhabilitowaniu się w naszej Uczelni w 1971 r. z zakresu anestezjologii, jako docent objął kierownicze stanowisko na Górnym Śląsku.

Wracając do anestezjologii w II Klinice Chirurgicznej, to w 1964 r. habilitował się dr A. Aroński i kierował już powstałym rok wcześniej Zakładem Anestezjologii,

Dokumentacja medyczna pierwszej komisurotomii

a od 1967 r. działał pierwszy i jedyny na Dolnym Śląsku sześciolóżkowy Oddział Reanimacyjny. Do zespołu doc. A. Arońskiego i dr. P. Maślanki dołączyli wyszkoleni w anestezjologii: lek. Anna Widmańska-Czarniecka, lek. Alicja Inwał, lek. Alicja Koszutska, lek. Lidia Wilowska, lek. Barbara Kosińska i lek. Teresa Czepkowska. W 1968 r. powstał Zakład Anestezjologii i Reanimacji, który w 1971 r. przekształcił się w Międzykliniczny Zakład Anestezjologii i Reanimacji, a ten w 1979 r. powiększył się o następne 17 łóżek intensywnej terapii (nowy budynek). W tym czasie prof. A. Aroński, który w 1974 r. uzyskał tytuł profesora nadzwyczajnego, kierował już zespołem ok. 50 anestezjologów (20 nauczycieli akademickich i pozostali to lekarze PSK).

Prof. dr hab. Antoni Aroński powstała w 1981 r. Katedrą i Kliniką Anestezjologii i Intensywnej Terapii kierował przez osiem lat do czasu przejścia na emeryturę. Tytuł naukowy profesora zwyczajnego uzyskał w 1982 r. Prof. A. Aroński współpracował z wieloma ośrodkami anestezjologii i intensywnej terapii w Niemieckiej Republice Federalnej i w 1988 r. był promotorem doktoratu *honoris causa* nadanemu przez naszą Uczelnię prof. Klausowi Peterowi, dyrektorowi Instytutu Anestezjologii Uniwersytetu w Monachium.

Profesor Klaus Peter (dyrektor Instytutu Anestezjologii w Monachium) otrzymuje doktorat *honoris causa* Akademii Medycznej we Wrocławiu (1988 r.)

1 października 1989 r. kierownikiem Katedry i Kliniki został uczeń prof. Arońskiego – prof. dr hab. Andrzej Kübler. Muszę jeszcze dodać, że w 1992 r. ze szkoły prof. A. Arońskiego i prof. A. Küblera wyodrębniła się nowa jednostka naukowo-dydaktyczna – Zakład Medycyny Doraźnej i Katastrof pod kierunkiem dr. hab. Juliusza Jakubaszki, na bazie którego powstała następnie Katedra Medycyny Ratunkowej z Zakładem Medycyny Ratunkowej i Katastrof. Obecnie profesorowi A. Küblerowi w ramach Katedry podlegają: I Klinika Anestezjologii i Intensywnej Terapii przy ul. Borowskiej 213, II Klinika Anestezjologii i Intensywnej Terapii przy ul. T. Chałubińskiego 1a, którą

kieruje dr hab. Grażyna Durek, prof. nadzw. Oddziałem Anestezjologii i Intensywnej Terapii Dziecięcej przy ul. Skłodowskiej-Curie 50 kieruje dr Grażyna Siejka, a Oddziałem Anestezjologii i Intensywnej Terapii Dziecięcej przy ul. Borowskiej – dr Marzena Zielińska. Łącznie prof. Küblerowi podlega ponad 100 anestezjologów (nauczyciele akademicki, lekarze kliniczni, rezydenci, doktoranci). Jest to potężna armia specjalistów, niezbędna nie tylko chirurgii, ale wielu specjalnościom medycznym. Uczniowie wrocławskiej szkoły anestezjologii i intensywnej terapii pełnili funkcje konsultantów wojewódzkich, wśród nich m.in.: dr T. Czepkowska, dr hab. G. Durek, dr A. Inwał, dr P. Maślanka, dr A. Orońska, dr M. Śliwiński. Profesor A. Kübler był konsultantem krajowym.

Specjalność, którą zapoczątkował młody chirurg w II Klinice Chirurgii lek. A. Aroński rozwijała się w niespotykanym tempie, szkoląc się i jednocześnie szkoląc innych w kraju i za granicą. Dzisiaj możemy być dumni, że szkoła prof. A. Arońskiego usunęła całkowicie białe plamy na Dolnym Śląsku i nie tylko, bo w całej Polsce, a także w niektórych ośrodkach zagranicznych można spotkać anestezjologów szkolonych we Wrocławiu. Przykładem może być dr Piotr Harbut, szef Działu Anestezjologii w szpitalu uniwersyteckim w Sztokholmie.

Prof. Antoni Aroński i prof. Bogdan Łazarkiewicz u JM Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego prof. Mieczysława Klimowicza (1992 r.)

Lwowskie cmentarze

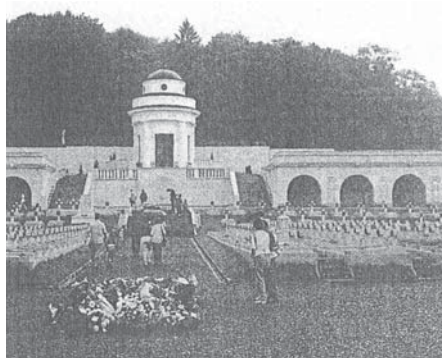
(przedruk za zgodą, „Skarbiec Ducha Gór” 2003, nr 1, s 19)

Największym cmentarzem Lwowa, a jednocześnie najpiękniejszym cmentarzem w przedwojennej Polsce i pamiątką wielonarodowej, wielokulturowej przeszłości tego miasta jest malowniczo położony Cmentarz Łyczakowski. Na wielu zachowanych do dziś nagrobkach można odczytać napisy w językach: polskim, ukraińskim, niemieckim, łacińskim, greckim, rosyjskim, francuskim, czeskim, słowackim czy węgierskim. Na tym cmentarzu znalazło wieczny spoczynek około 20 000 Polaków, najczęściej ludzi wybitnych, co obok Cmentarzy Rakowieckiego w Krakowie, Powązkowskiego w Warszawie, na Rossie w Wilnie – czyni go nadal jedną z najważniejszych polskich nekropolii.

W 1919 r. z części cmentarza od strony dzielnicy zwanej Pohulanką utworzono Cmentarz Obrońców Lwowa, znany powszechnie jako Cmentarz Orląt. Przed wojną wzniesiono tu górującą nad całością cmentarza Kaplicę Orląt w kształcie rotundy, do dziś szczęśliwie ocalałą, kolumnadę oraz katakumby.

Z tego właśnie cmentarza przed wojną ekshumowano prochy jednego z Nieznanych Obrońców Lwowa, które do dziś są złożone w symbolicznym Grobie Nieznanego Żołnierza w Warszawie.

Cmentarz, który wyszedł obroną ręką z trzech okresów działań drugiej wojny światowej, podzielił tragiczny los wielu innych naszych narodowych pamiątek na Kresach. W 1971 r. czołgi sowieckie zniszczyły mogiły, katakumby zamieniono na skład kamieniarski, wywieziono znajdujące się przy łuku dwa monumentalne posągi lwów.

Kaplica Orląt (fot. Z. Domosławski)

Zniszczeniu oparł się jedynie uszkodzony łuk z napisem: „Mortui sunt ut liber vivamus” (Zmarli polegli, abyśmy mogli żyć wolni). Gdy tylko odwilż polityczna na to zezwoliła, staraniem wielu osób, a przede wszystkim pracowników „Energo-polu”, ze zwałów śmieci i wysypiska gruzów, które usunięto, odtworzono na nowo znaczną część grobów.

Było to połączone z wielkim wysiłkiem zarówno zamieszkałych we Lwowie Polaków, jak i społeczeństwa polskiego. W ogólnym zarysie wygląda to tak, jak to oglądaliśmy przed wojną w czasie rocznicowych patriotycznych obchodów. Nie ma już wielu oryginalnych i zróżnicowanych nagrobków. W pewnym stopniu przypomina to polski Cmentarz na Monte Cassino. Wiele było kontrowersji na temat ostatecznego kształtu odtworzonego Cmentarza Orląt, wypada nam jedynie żywić nadzieję, że Zmarłym Orlętom będzie zapewnione miejsce wiecznego spoczynku, dla żyjących zaś miejsce pojednania i wspólnej historii.

Niedaleko tzw. Rogatki Janowskiej, na piaszczystym wzgórzu położony jest Cmentarz Janowski. Wśród grobów stałym kultem jest

otoczony grób arcybiskupa, metropolity lwowskiego, byłego rektora Uniwersytetu Lwowskiego, ks. prof. dr. Józefa Bilczewskiego, ogłoszonego we Lwowie w 2001 r. przez Ojca św. Jana Pawła II błogosławionym.

Położony opodal Cmentarz Żydowski wraz ze stylową halą pogrzebową został w czasie okupacji niemieckiej bezpowrotnie w barbarzyński sposób zniszczony. To dwa najważniejsze dziś czynne lwowskie cmentarze, spośród których Cmentarz Łyczakowski (gdzie obowiązują bilety wstępu) pełni rolę muzealną i zabytkową. Za moich czasów gimnazjalnych, tuż przed wojną, całkowicie zlikwidowano Cmentarz Stryjski, wówczas wokół tego wydarzenia toczyła się dość ostra kampania prasowa. Niegdyś i katedra łacińska pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny była otoczona cmentarzem, podobnie jak inne kościoły lwowskie. Z licznych grobowców, przeważnie mieszczan lwowskich, ocalała jedynie barokowa rzeźba Grobu Chrystusa, umieszczona obecnie na północnej ścianie katedry, obok słynnej Kaplicy Kampianów. Obok katedry wznosi się jedyna z pozostałych kaplic grobowych dawnego cmentarza przykatedralnego – Kaplica Boimów. Jest to wybitne dzieło budowli i rzeźby późnorenansowej, w swoim czasie miejsce pochówku wpływowej i zamożnej rodziny Boimów. Świadczy o tym zachowany do dziś wewnątrz kaplicy grobowiec rodziny Boimów z marmuru i alabastru. Znane jest powiedzenie, gdy ludzie zamilkną, kamienie wołać będą ... Oby i one nie zamilkły.

FUNDACJA ALZHEIMEROWSKA
Organizacja Pożytku Publicznego
50-367 Wrocław ul. Pasteura 10
www.info.am.wroc.pl/alzheimer
tel. 71 784 15 85

**CHOROBA ALZHEIMERA
problemem XXI wieku.**

Prosimy o przekazanie **1%** podatku przy wypełnianiu rocznego zeznania podatkowego, podając nazwę naszej Fundacji oraz nasz

KRS 00 00 14 69 40

Za każdą pomoc dziękujemy w imieniu osób dotkniętych chorobą Alzheimera.

PKO-BP I/O Wrocław

45 1020 5226 0000 6802 0019 1130

ZARZĄD FUNDACJI ALZHEIMEROWSKIEJ

“Człowiek jest tyle wart, ile pomoże innym.”

Wspomóż Fundację!

Choroba Alzheimera może dotknąć każdego. Dalszy rozwój Ośrodka Alzheimerowskiego im. ks. Kardynała Henryka Gulbinowicza w Ścinawie szansą dla chorych i rodzin pacjentów.

TEL. DO OŚRODKA: 76 849 16 65

Z prac Senatu

23 marca 2013 r. odbyło się kolejne posiedzenie Senatu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu.

Senat przyjął uchwały:

- w sprawie powołania Międzywydziałowej Komisji ds. Oceny Nauczycieli Akademickich,
- w sprawie zmiany składu Senackiej Komisji Wydawniczej na kadencję 2012–2016,
- w sprawie nagród ministra dla nauczycieli akademickich,
- w sprawie nadania odznaczeń Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu,
- w sprawie wprowadzenia zmian w Statucie Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu,
- w sprawie uchwalenia regulaminu Senackiej Komisji Dydaktyki i Wychowania (kadencja 2012–2016),
- w sprawie zmian w Statucie Akademickiego Szpitala Klinicznego im. Jana Mikulicza-Radeckiego we Wrocławiu oraz przyjęcia jednolitego tekstu Statutu.

Informacja

Uprzejmie informuje, że dr med. Anna Zimny, adiunkt Zakładu Radiologii Ogólnej, Zabiegowej i Neuroradiologii Katedry Radiologii UMW, otrzymała nagrodę za najlepszą prezentację w kategorii „neuroradiologia” na prestiżowym Europejskim Kongresie Radiologii w Wiedniu. Nagrodę tę dr Zimny otrzymała już po raz drugi (poprzednio w 2010 r.).

Z poważaniem
prof. Marek J. Sasiadek
kierownik Katedry Radiologii

DIAGNOSTYKA PREKONCEPCYJNA I ZDROWIE REPRODUKCYJNE KOBIET

Ponadregionalne Rolnicze Centrum
Kongresowe Wrocław Pawłowice
25 maja 2013 r.
Godz. 9:00 – 13:00

organizatorzy konferencji:

- ♥ I Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu
- ♥ Instytut Naturalnego Planowania Rodziny wg metody prof. J. Rötlera - INER Polska